

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูล
ของบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

RELATIONSHIPS AMONG BUSINESS FACTORS AFFECTION THE
DISCLOSURE OF COMPANIES LISTED ON THE STOCK
EXCHANGE OF THAILAND (SET)

นริศรา ภูระหงษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูล
ของบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นริศรา ภูระหงษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูล
ของบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
Relationships among Business Factors Affecting the Disclosure of
Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand (SET)
ชื่อ - นามสกุล นางสาวนริศรา ภูระหงษ์
วิชาเอก การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส
ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร เริงเยี่ยม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชจรี พิเชษฐกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร)

วันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูล ของบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อ-นามสกุล	นางสาวนริศรา ภูระหงษ์
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของการเปิดเผยข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูล และความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 32 บริษัท โดยใช้กระดาษทำการในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูล วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูล และความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลแต่ละกลุ่มธุรกิจ ใช้โปรแกรมทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent Samples t-test และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Correlation

ผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีปี 2554 บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค และบริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการมีการเปิดเผยข้อมูลรวมทั้ง 3 ฉบับ อยู่ในระดับสูง 7 บริษัท ระดับปานกลาง 22 บริษัท และระดับต่ำ 3 บริษัท การศึกษาปัจจัยของธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ปี 2554 พบว่าบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ปัจจัยเกี่ยวกับสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องต้นทุนการกู้ยืม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ปัจจัยของธุรกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี การศึกษาความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ปี 2554 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

Independent Study Title	Relationships among Business Factors Affecting the Disclosure of Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand (SET)
Name-Surname	Miss Narisara Phurahong
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Malee Jaturat
Academic Year	2011

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to study disclosure levels, the relationships among business factors affecting the disclosure, and the differences of the disclosure based on Financial Accounting Standards between companies in Energy and Utilities Group and companies in Tourism and Leisure Group listed on the Stock Exchange of Thailand (SET). The samples consisted of 32 companies, and working paper was used for data collection in order to analyze disclosure levels, the relationships between business factors and the disclosure, and the differences of the disclosure in each of business groups. Data analysis was done by using the statistical software while statistics used were mean, standard deviation, the Independent Sample *t*-test, and Correlation Analysis.

According to Financial Accounting Standards of 2011 (3 no. of copies), the results of the independent study revealed that companies in Energy and Utilities Group and companies in Tourism and Leisure Group disclosed information from these three copies at high level for 7 companies, at medium level for 22 companies, and at low level for 3 companies. Regarding companies in Energy and Utilities Group, the study of business factors related to the disclosure based on Financial Accounting Standards of 2011 showed that the factors on proportions of property, plant, and equipment were related to the disclosure as per Financial Accounting Standards No. 23 (revised 2009) on borrowing costs at significant level of 0.05, and the relationship was at low level. In contrast, due to companies in Tourism and Leisure Group, business factors were not related to the disclosure based on Financial Accounting Standards. Moreover, the study of the differences of the disclosure as per Financial Accounting Standards in 2011 between companies in Energy and Utilities Group and companies in Tourism and Leisure Group indicated that there was a significant difference between these two business groups.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร เขิงเอี่ยม ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชจรี พิเชฐกุล กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาเป็นประธานและกรรมการในการสอบครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ที่ให้การสนับสนุนการศึกษาและประสิทธิ์ประสาทวิชา ขอขอบคุณบุคลากรบัณฑิตวิทยาลัยทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือตลอดช่วงเวลาของการศึกษา ขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รัก และเพื่อน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

นริศรา ภูระหงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย	4
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ความหมายและความสำคัญของงบการเงิน	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล	7
2.3 การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน	9
2.4 การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี	12
2.5 ทฤษฎีการวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูล และการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์อย่างง่าย Correlation	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.7 การวัดค่าตัวแปรอิสระ ที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	37
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.1 ระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี	42
4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี	49
4.3 ความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูล	59
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	61
5.1 สรุปผลการวิจัย	61
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	62
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	64
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัท	68
ภาคผนวก ข กระดาษทำการเปิดเผยข้อมูล	71
ประวัติผู้เขียน	85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	38
3.2 แสดงการวัดค่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา.....	40
4.1 แสดงแสดงค่าตัวแปรอิสระ.....	42
4.2 ค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระ.....	44
4.3 แสดงดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี และระดับการเปิดเผยข้อมูล.....	45
4.4 แสดงจำนวน ร้อยละของบริษัท และระดับการเปิดเผยข้อมูล.....	47
4.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	49
4.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินลงทุนกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	50
4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุการดำเนินงานกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	51
4.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	52
4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพคล่องของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	54
4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	55
4.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผู้สอบบัญชีกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	56
4.12 สรุปปัจจัยของธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	57
4.13 ค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม.....	59
4.14 การทดสอบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี.....	60

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงสัดส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค.....	2
1.2 แสดงสัดส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ.....	2
1.3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	5

บทที่ 1

บทนำ

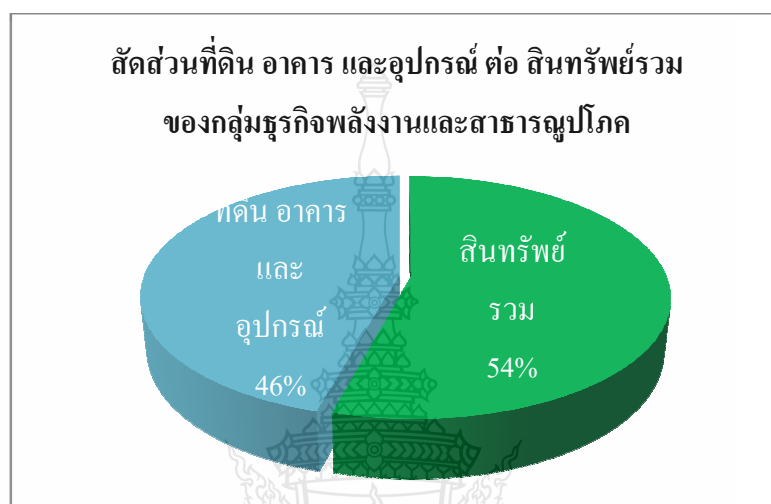
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2554 สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีไทย (TAS) ที่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) เพื่อเป็นแนวทางให้ธุรกิจนำไปปฏิบัติในการจัดทำงบการเงินให้สะท้อนถึงผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินที่แท้จริงของธุรกิจให้ถูกต้อง เหมาะสม รวมไปถึงการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ และเพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูล คำอธิบาย ตัวอย่างประกอบรายงานทางการเงิน หรืองบการเงินซึ่งให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือรายละเอียด ที่ช่วยให้การตีความงบการเงินนั้นทำได้ดีขึ้น

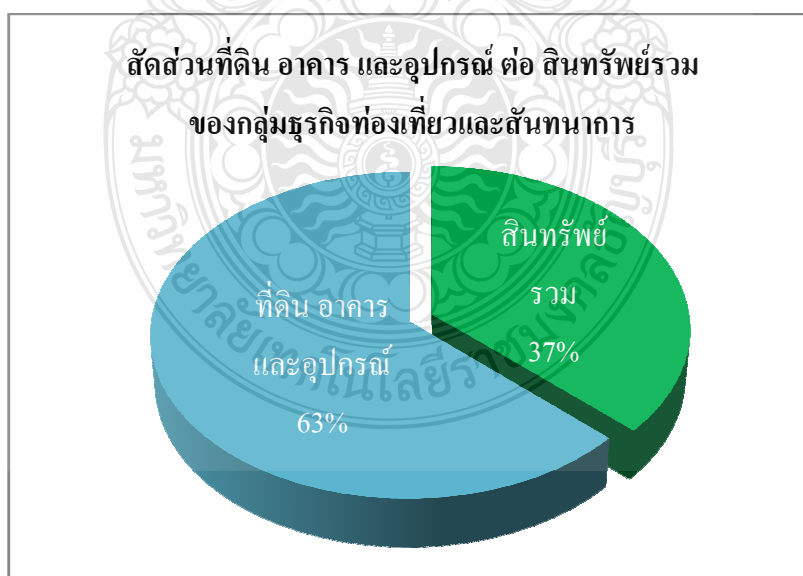
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ซึ่งมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับนี้มีการปรับปรุงใหม่ ได้กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติในเรื่องการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูล มาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับดังกล่าว เป็นมาตรฐานการบัญชีที่สำคัญ ที่ทุกธุรกิจนำไปเป็นแนวปฏิบัติทางการบัญชี เนื่องจากรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นโครงสร้างหลักของบัญชีสินทรัพย์ ที่ทุกธุรกิจต้องมีการลงทุนในที่ดิน อาคาร หรืออุปกรณ์ เพื่อเป็นปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ เป็นการรองรับการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรม และอาจสะท้อนให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของธุรกิจได้อีกทางหนึ่ง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ต้องเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ผู้ลงทุน ผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ทราบข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน และเพื่อให้ผู้ถือหุ้น ในฐานะเจ้าของเงินทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท และในส่วนของบริษัทจดทะเบียนก็มีประโยชน์เช่นเดียวกัน คือ เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่น และช่วยให้ผู้ลงทุน ผู้มีส่วนได้เสียอื่น เข้าใจบริษัทได้มากขึ้น ซึ่งจะทำได้ผลที่ตามมา ก็คือ ราคาหุ้นของบริษัทที่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริง

บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค และกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการเป็นกลุ่มธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในสัดส่วนสูง เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างของสินทรัพย์รวมทั้งหมด โดยคิดเป็น 46% และ 63% ตามลำดับแสดงได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงสัดส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อ สินทรัพย์รวม ของกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

ภาพที่ 1.2 แสดงสัดส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อ สินทรัพย์รวม ของกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยเลือกศึกษาในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจที่ได้นำมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับนี้ ไปเป็นแนวปฏิบัติทางการบัญชี

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางธุรกิจ กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การศึกษารุ่นนี้ได้ตั้งสมมติฐานการศึกษากำหนด 7 สมมติฐาน ประกอบด้วย

1. ขนาดของธุรกิจมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
2. โครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
3. อายุการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
4. ความสามารถในการทำกำไรมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการ

บัญชี

5. สภาพคล่องของกิจการมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
6. สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
7. ประเภทของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
8. บริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจแตกต่างกันมีการเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษางบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ปี 2554 ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 32 บริษัท (ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2554)

2. ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชี จำนวน 3 ฉบับ คือ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

โดยมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับดังกล่าว เป็นมาตรฐานที่มีความเกี่ยวข้อง และใช้เป็นแนวในการจัดทำงบการเงินของบริษัท

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

การเปิดเผยข้อมูล หมายถึง คำอธิบาย ตัวอย่างประกอบรายงาน หรือ งบการเงิน ที่แสดงให้เห็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือแสดงรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถตีความในรายงานหรืองบการเงินได้อย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นข้อมูลที่เป็นตัวเลขหรือที่ไม่เป็นตัวเลขก็ได้ (นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2549: 11-1)

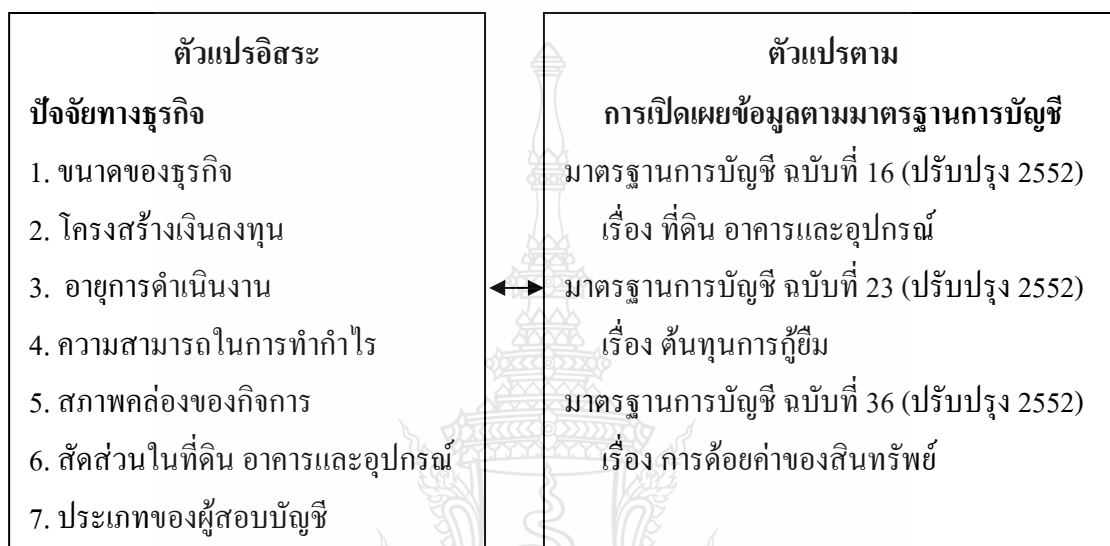
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้ (มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์, 2552: 8)

1) กิจการมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน

2) กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลา

ปัจจัยของธุรกิจ หมายถึง ขนาดของธุรกิจ โครงสร้างเงินลงทุน อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และ ประเภทของผู้สอบบัญชี

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุน ในการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น ผู้สอบบัญชีหรือสภาวิชาชีพบัญชี นักวิเคราะห์การเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการกำกับดูแลธุรกิจให้มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี

3. เป็นแนวทางให้ธุรกิจอื่น ในการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ และปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของงบการเงิน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล
- 2.3 การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน
- 2.4 การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
- 2.5 ทฤษฎีการวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูล และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

Correlation

- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 การวัดค่าตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

2.1 ความหมายและความสำคัญของงบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statement) เป็นข้อมูลทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการรายงานผลประกอบการของบริษัทให้ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ คู่ค้า พนักงาน และผู้ที่สนใจ ได้ทราบถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งจัดทำขึ้นเมื่อครบรอบระยะเวลาบัญชี 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี ก็ได้ตามนโยบายของบริษัท งบการเงินจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 6 ส่วน คือ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น หมายเหตุประกอบงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545:7)

1. งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position) เป็นงบการเงินที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของบริษัท ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ประกอบด้วยรายการหลัก 3 ส่วนคือ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น โดยงบดุลในส่วนของสินทรัพย์จะแสดงให้เห็นถึงการตัดสินใจที่

เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ผ่านมา ในส่วนของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นถึงผลของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในการจัดหาแหล่งเงินทุน

2. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Statement of Comprehensive Income) เป็นงบการเงินที่แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ประกอบด้วยรายการ 3 ส่วน คือ รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรขาดทุน

3. งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flow) เป็นงบการเงินที่แสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายของบริษัทในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงการได้มาและใช้ไปของเงินสด หรือรายการเทียบเท่าเงินสดของกิจกรรมหลัก 3 รายการคือ เงินสดที่ได้จากการดำเนินงาน การจัดหาเงินทุน และจากการลงทุน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินรับทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดหรือสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท

4. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statements of Changes in stockholder's equity) เป็นงบที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในรายการต่าง ๆ ที่จัดอยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้นในระหว่างงวดบัญชี เช่น รายการเกี่ยวกับเงินทุนที่ได้รับจากเจ้าของ หรือการแบ่งส่วนทุนให้เจ้าของ กำไรหรือขาดทุนสุทธิ เป็นต้น โดยแต่ละรายการจะแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิ ในระหว่างงวด

5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นการแสดงข้อมูล รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวเลขต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินของบริษัท เช่น รายละเอียดของการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทอื่น นโยบายการบัญชี การคาดการณ์ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบต่อฐานะการเงินบริษัท เป็นต้น

6. รายงานผู้สอบบัญชี เป็นข้อมูลที่แสดงในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความมั่นใจในงบการเงิน ความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้งบการเงินต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่มีความเป็นอิสระจากบริษัท โดยผู้สอบบัญชีจะตรวจสอบว่างบการเงินที่บริษัทจัดทำขึ้นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ และยังอาจให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้วย เช่น วิกฤตทางเศรษฐกิจ หรือความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล

สภาวิชาชีพบัญชี ได้ให้ความหมายของการเปิดเผยข้อมูล ไว้ว่า หมายถึง คำอธิบาย ตัวอย่าง ประกอบรายงาน หรือ งบการเงิน ที่แสดงให้เห็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือแสดงรายละเอียด

เพิ่มเติม เพื่อช่วยให้การตีความในรายงานหรืองบการเงินได้อย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นข้อมูลที่เป็นตัวเลขหรือที่ไม่เป็นตัวเลขก็ได้ (นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2549: 11-1)

การเปิดเผยข้อมูลมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินมีความเข้าใจในข้อมูลที่นำเสนอ และทำให้งบการเงินนั้นมีลักษณะเชิงคุณภาพ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลในงบการเงินไปเปรียบเทียบกันระหว่างกิจการได้ หรือสามารถเปรียบเทียบข้อมูลของกิจการในแต่ละรอบบัญชีได้ การเปิดเผยข้อมูลของกิจการนั้นจะต้องเป็นการอธิบายฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีได้ และข้อมูลที่เปิดเผยไว้นั้น ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่กิจการ (นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2549: 11-1)

หลักเกณฑ์ที่สำคัญที่ใช้ตัดสินใจ ว่ารายการใดที่กิจการควรเปิดเผย และควรเปิดเผยในระดับใด คือ หากข้อมูลนั้นถูกละเว้นการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ อาจมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน มากกว่าการได้รับการเปิดเผยข้อมูลนั้นหรือการที่ไม่ได้รับการเปิดเผยข้อมูลนั้น ซึ่งสรุปได้ดังนี้ (นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2549: 11-2)

1. กิจการควรเปิดเผยข้อมูลที่มีนัยสำคัญ ซึ่งพิจารณาได้จาก ถ้าไม่เปิดเผยข้อมูลที่มีนัยสำคัญ จะส่งผลทำให้การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินเกิดความผิดพลาดได้

2. กิจการควรแสดงรายการที่มีนัยสำคัญแต่ละรายการ โดยแสดงแยกต่างหากในงบการเงิน หากไม่มีนัยสำคัญให้แสดงรวมกับรายการที่มีลักษณะหน้าที่แบบเดียวกัน โดยไม่จำเป็นที่จะต้องแยกรายการแสดง

3. กิจการควรแสดงข้อมูลเปรียบเทียบทุกรายการที่มีนัยสำคัญในงบการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน หากมาตรฐานไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

4. กิจการแสดงคำอธิบาย และการวิเคราะห์รายละเอียดของจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดให้ต้องเปิดเผย

ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2552) ได้ให้คำจำกัดความของลักษณะเชิงคุณภาพไว้ว่าหมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งลักษณะเชิงคุณภาพหลักของงบการเงินมี 4 ประการคือ

1. ความเข้าใจได้ ข้อมูลที่ได้แสดงในงบการเงินนั้นต้องเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินได้ใช้ข้อมูลนั้น ต้องไม่ละเว้นข้อมูลที่จะแสดงในงบการเงินแม้ว่าข้อมูลนั้นจะมีความซับซ้อน ถ้าข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เพียงเพราะข้อมูลนั้นยากเกินกว่าที่ผู้ใช้งบการเงินบางส่วนจะเข้าใจได้

2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ผู้ใช้งบการเงินมีความต้องการข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เพื่อช่วยยืนยันหรือบ่งชี้ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาได้

3. ความเชื่อถือได้ ข้อมูลต้องไม่มีความผิดพลาดที่เป็นนัยสำคัญ หรือไม่ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดจากการตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ซึ่งส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากข้อมูลของผู้ใช้งบการเงิน

4. การเปรียบเทียบกันได้ ผู้ใช้งบการเงินสามารถที่จะนำงบการเงินของกิจการไปเปรียบเทียบในรอบระยะเวลาต่างกัน เพื่อทราบถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการนั้น ๆ และยังสามารถเปรียบเทียบงบการเงินระหว่างกิจการเพื่อประเมินฐานะการเงินผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ระหว่างกิจการต่าง ๆ ได้

2.3 การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน

การเปิดเผยข้อมูลเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้ผู้ถือหุ้นที่ถือว่าเป็นเจ้าของกิจการ รับทราบการดำเนินงานของผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง และมีคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้นักลงทุนได้รับข้อมูลที่เพียงพอใช้ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีการเปิดเผยข้อมูลตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ.40/2540 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนและบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน ต้องนำส่งรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน รายงานเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ ดังนี้

1. งบการเงินรายไตรมาส ที่ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชี (กรณีบริษัทอยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ ได้รับผ่อนผันให้ส่งเพียงรายงานทางการเงินสำหรับงวด 6 เดือนของฝ่ายจัดการ)

งบการเงินรายไตรมาสเป็นงบการเงินที่บริษัทจดทะเบียนจะต้องจัดทำขึ้นทุก 3 เดือน เพื่อแสดงถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท และรายการที่แสดงในงบการเงินรายไตรมาส ต้องมีรายการครบถ้วนในลักษณะเดียวกับงบการเงินประจำงวดการบัญชี ซึ่งงบการเงินรายไตรมาสนี้ไม่จำเป็นต้องรับการรับรองงบการเงินจากผู้สอบบัญชี แต่งบการเงินจะต้องได้รับการสอบ

ทานจากผู้สอบบัญชีก่อน การที่มีการจัดทำงบการเงินรายไตรมาสนี้ เพื่อให้ผู้ลงทุนหรือผู้ซึ่งงบการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างทันเวลา และงบการเงินรายไตรมาสนี้จะต้องทำการจัดส่งภายใน 45 วันนับแต่วันสุดท้ายของแต่ละไตรมาส

2. งบการเงินประจำงวด ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี ในบัญชีรายชื่อที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ

งบการเงินประจำปีหรืองบการเงินประจำงวดบัญชี บริษัทจะต้องทำการจัดทำงบการเงินเพื่อแสดงถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทภายใน 3 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี หนึ่งบริษัทจดทะเบียนอาจนำส่งงบการเงินประจำงวด 6 เดือน หรือ 1 ปี ฉบับตรวจสอบภายใน 60 วัน แทนการนำส่งงบการเงินรายไตรมาส 2 และไตรมาส 4 ได้โดยบริษัทจดทะเบียนต้องแจ้งตลาดหลักทรัพย์ล่วงหน้าก่อนดำเนินการภายใน 30 วัน นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีงวด และต้องถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอ ซึ่งงบการเงินประจำปีหรืองบการเงินประจำงวดบัญชีนี้จะต้องจัดทำงบการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี และบริษัทต้องให้ความร่วมมือกับผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานการสอบบัญชี และงบการเงินนั้นจะต้องได้รับการตรวจสอบ และรับรองงบการเงินจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตก่อนที่จะนำงบการเงินนั้นมาเผยแพร่ต่อผู้ซึ่งงบการเงิน และในกรณีที่มีการจัดทำหรือการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องใดไม่มีมาตรฐานการบัญชีไทยครอบคลุมถึง และมาตรฐานการบัญชีที่ถือปฏิบัตินั้นเป็นมาตรฐานการบัญชีของ International Accounting Standards Committee หรือ American Institution of Certified Public Accountants หรือ Financial Accounting Standards Board ให้บริษัทจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินในรายการที่ไม่มีมาตรฐานการบัญชีไทยครอบคลุมถึง ตามมาตรฐานการบัญชีที่ถือปฏิบัติดังกล่าว โดยให้บริษัทระบุรายการนโยบายบัญชีที่ใช้ปฏิบัติสำหรับการบันทึกบัญชีรายการนั้น และอธิบายว่านโยบายการบัญชีดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีใด เพื่อให้ผู้ซึ่งงบการเงินหรือผู้ลงทุนเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

3. แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ซึ่งมีข้อมูลขั้นต่ำตามที่กำหนดบริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน และไม่ใช้ทางการเงิน ซึ่งเป็นข้อมูล ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทั้งในอดีตและแผนงานในอนาคต ตามแบบ 56-1 ซึ่งเป็นแบบการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นผลบังคับใช้จาก “พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พ.ศ. 2535 มาตรา 56 หมวด 2 การออกหลักทรัพย์ ส่วนที่ 5 เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน” (ก.ล.ต., 2547) มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ปัจจัยความเสี่ยง

- 3.2 ลักษณะการประกอบธุรกิจ
- 3.3 การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์
- 3.4 การวิจัยและพัฒนา
- 3.5 ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ
- 3.6 โครงการในอนาคต
- 3.7 ข้อพิพาททางกฎหมาย
- 3.8 โครงสร้างเงินทุน
- 3.9 การจัดการ
- 3.10 การควบคุมภายใน
- 3.11 รายการระหว่างกัน (ถ้ามี)
- 3.12 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
- 3.13 ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 3.14 การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

4. รายงานประจำปี (แบบ 56-2) ซึ่งมีข้อมูลขั้นต่ำตามที่กำหนด และบริษัทต้องส่งให้ผู้ถือหุ้น พร้อมการส่งหนังสือนัดประชุมสามัญประจำปี และส่งสำเนาให้สำนักงาน ก.ล.ต. โดยบริษัทสามารถเลือกส่งแบบ 56-1 พร้อมงบการเงินแทนการจัดทำและส่งแบบ 56-2 ก็ได้

รายงานประจำปีจะต้องมีข้อมูลครบถ้วน ตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์กำหนดว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข วิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งรายงานประจำปี (แบบ 56-2) นี้ ทางบริษัทอาจจะใช้แบบ 56-1 พร้อมแนบงบการเงินประจำงวดบัญชี มาแทนรายงานประจำปีก็ได้ ซึ่งการจัดส่งรายงานประจำปีจะต้องจัดส่งให้ผู้ถือหุ้น พร้อมกับหนังสือเรียกประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นและส่งให้สำนักงานก.ล.ต. 1 ชุด และสำเนาให้ตลาดหลักทรัพย์ 1 ชุด โดยจะต้องทำภายใน 110 วันนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในรายงานประจำปีมีดังนี้คือ

- 4.1 ข้อมูลทั่วไป ของบริษัทจดทะเบียน
- 4.2 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัท
- 4.3 ลักษณะการประกอบธุรกิจ
- 4.4 ปัจจัยความเสี่ยง
- 4.5 โครงสร้างการถือหุ้นและการจัดการ
- 4.6 รายการระหว่างกัน

4.7 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

4.8 งบการเงิน ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบการเงินนั้นจะประกอบด้วย

ก. งบแสดงฐานะการเงิน

ข. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ค. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของ

ง. งบกระแสเงินสด

จ. นโยบายการบัญชี และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

2.4 การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

1. กิจการต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ทุกข้อในงบการเงินสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละประเภท

1.1 เกณฑ์การวัดมูลค่าที่ใช้กำหนดมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์

1.2 วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

1.3 อายุการให้ประโยชน์หรืออัตราค่าเสื่อมราคาที่ใช้

1.4 มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมของสินทรัพย์ ณ วันต้นงวดและสิ้นงวด และ

1.5 รายการกระทบยอดของมูลค่าตามบัญชีระหว่างวันต้นงวดถึงวันสิ้นงวดที่แสดงถึง

1.5.1 มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น

1.5.2 มูลค่าของสินทรัพย์ที่จัดประเภทเป็นถือไว้เพื่อขาย หรือรวมไว้ในกลุ่มสินทรัพย์ ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ถือไว้เพื่อขาย ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและ การดำเนินงานที่ยกเลิก และการจำหน่ายอื่นๆ

1.5.3 มูลค่าของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการรวมกิจการ

1.5.4 การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์ซึ่งเป็นผลมาจากการตีราคาใหม่ตามย่อหน้าที่ 31 39 และ 40 และจากการรับรู้หรือกลับรายการบัญชีผลขาดทุนจากการด้อยค่าไปยังกำไร

ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

1.5.5 ผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

1.5.6 การกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าในกำไรหรือขาดทุนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

1.5.7 ค่าเสื่อมราคา

1.5.8 ผลต่างสุทธิของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่างบการเงินจากสกุลเงิน ที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสกุลเงินที่กิจการใช้เสนอรายงาน รวมถึงการแปลงค่า งบการเงิน ในต่างประเทศเป็นสกุลเงินที่กิจการใช้เสนอรายงาน

1.5.9 การเปลี่ยนแปลงอื่น

2. กิจการต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ทุกรายการในงบการเงินด้วย

2.1 จำนวนและข้อจำกัดในกรรมสิทธิ์ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน

2.2 จำนวนรายจ่ายทั้งสิ้นที่รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการก่อสร้าง

2.3 จำนวนเงินภาระผูกพันตามสัญญาที่ตกลงไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

2.4 จำนวนค่าชดเชยที่ได้รับจากบุคคลที่สามสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีการด้อยค่า การสูญเสียบ หรือเลิกใช้ ซึ่งได้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน (ยกเว้นกรณีที่ได้เปิดเผยรายการดังกล่าวแยกต่างหากแล้วในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ)

3. การเลือกวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาและการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ เป็นเรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจ ดังนั้น การเปิดเผยวิธีการที่ใช้และอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณหรืออัตราค่าเสื่อมราคาจะให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงินเพื่อใช้ทบทวนนโยบายการบัญชีที่ฝ่ายบริหารเลือกใช้ และทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลกับของกิจการอื่นได้ และด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกันกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้

3.1 ค่าเสื่อมราคา ทั้งนี้ ไม่ว่าค่าเสื่อมราคานั้นจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนหรือรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนของสินทรัพย์อื่นในระหว่างงวด

3.2 ค่าเสื่อมราคาสะสม ณ วันสิ้นงวด

4. กิจการต้องเปิดเผยลักษณะและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีที่มีผลกระทบในงวดปัจจุบันหรือที่คาดว่าจะมีผลกระทบในรอบระยะเวลาต่อไป ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน การบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการในเรื่องต่อไปนี้

4.1 มูลค่าคงเหลือ

4.2 ประมาณการต้นทุนในการซื้อ การขนย้าย หรือการบูรณะรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

4.3 อายุการให้ประโยชน์

4.4 วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

5. หากรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาที่ดีใหม่ กิจการต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ ทุกรายการในงบการเงิน

5.1 วันที่มีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่

5.2 ข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ประเมินราคาอิสระมีส่วนร่วมในการตีราคาใหม่หรือไม่

5.3 วิธีการ และข้อสมมติที่มีนัยสำคัญที่ใช้ประมาณมูลค่ายุติธรรม

5.4 ขอบเขตในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์แต่ละรายการว่าเป็นผลโดยตรงจากการอ้างอิงราคาซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่องหรือราคาซื้อขายในตลาดล่าสุด ซึ่งเป็นการซื้อขายที่สามารถต่อรองราคากันได้อย่างอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน หรือเป็นผลจากการใช้เทคนิคอื่นในการวัดมูลค่าเพื่อประมาณมูลค่ายุติธรรม

5.5 สำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่แต่ละประเภทมีการตีราคาใหม่ให้เปิดเผยมูลค่าตามบัญชีที่ควรจะรับรู้หากสินทรัพย์นั้นแสดงโดยใช้วิธีราคาทุน

5.6 ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งกิจการต้องแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของส่วนเกินทุนดังกล่าวในระหว่างงวด และข้อจำกัดในการจ่ายส่วนเกินทุนนั้นให้กับผู้ถือหุ้น

6. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีการด้อยค่าตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

7. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้กิจการเปิดเผยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

7.1 มูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่กิจการหยุดใช้งานเป็นการชั่วคราว

7.2 มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งหักค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่

7.3 มูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งปลดจากการใช้งานประจำและยังไม่ได้จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ถือไว้เพื่อขายตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

7.4 ในกรณีที่กิจการเลือกใช้วิธีราคาทุน ให้กิจการเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เมื่อมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวแตกต่างจากมูลค่าตามบัญชีอย่างมีสาระสำคัญ

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องต้นทุนการกู้ยืม (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

งบการเงินต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้

1. จำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ในระหว่างงวด
2. อัตราการตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ที่ใช้คำนวณต้นทุนการกู้ยืมที่อนุญาตให้รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องการด้อยค่าของสินทรัพย์ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

1. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภทดังต่อไปนี้

1.1 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนระหว่างงวด และรายการแต่ละบรรทัดที่แสดงในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ซึ่งมีผลขาดทุนจากการด้อยค่ารวมอยู่

1.2 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กลับรายการ ซึ่งรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนระหว่างงวดและรายการแต่ละบรรทัดที่แสดงในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ซึ่งมีผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กลับรายการรวมอยู่

1.3 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่ที่รับรู้ไปยังกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในระหว่างงวด

1.4 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กลับรายการของสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่ที่รับรู้ไปยังกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในระหว่างงวด

2. สินทรัพย์แต่ละประเภท หมายถึง กลุ่มของสินทรัพย์ที่มีลักษณะและการใช้งานคล้ายคลึงกันในการดำเนินงานของกิจการ

3. กิจการอาจเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 126 ร่วมกับข้อมูลอื่นที่ต้องเปิดเผยตามประเภทของสินทรัพย์ เช่น อาจเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้รวมอยู่ในการกระทบบยอดมูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ระหว่างวันต้นงวดและวันสิ้นงวด ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้)

4. กิจการที่รายงานข้อมูลแยกตามส่วนงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน (เมื่อมีการประกาศใช้) ต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้สำหรับทุกส่วนงานที่รายงาน

4.1 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน และที่รับรู้ไปยังกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นระหว่างงวด

4.2 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กลับรายการ และรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน และที่รับรู้ไปยังกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในระหว่างงวด

5. หากกิจการรับรู้ หรือกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ รวมถึงค่าความนิยมหรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดในระหว่างงวด กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้สำหรับรายการแต่ละรายการที่มีสาระสำคัญ

5.1 เหตุการณ์และสถานการณ์ที่ทำให้กิจการต้องรับรู้ หรือกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่า

5.2 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กิจการรับรู้ หรือกลับรายการ

5.3 สำหรับสินทรัพย์แต่ละรายการ

5.3.1 ลักษณะสินทรัพย์แต่ละรายการ และ

5.3.2 ส่วนงานที่สินทรัพย์นั้นรวมอยู่ ถ้ากิจการมีการรายงานข้อมูลตามส่วนงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน (เมื่อมีการประกาศใช้)

5.4 สำหรับหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด

5.4.1 คำอธิบายลักษณะของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (เช่น เป็นสายการผลิต โรงงาน การดำเนินงานทางธุรกิจ หน่วยงานทางภูมิศาสตร์ หรือส่วนงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน (เมื่อมีการประกาศใช้))

5.4.2 จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กิจการรับรู้ หรือกลับรายการ โดยแสดงแยกตามสินทรัพย์แต่ละประเภท และตามส่วนงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน (เมื่อมีการประกาศใช้)

5.4.3 คำอธิบายลักษณะการรวมสินทรัพย์เป็นหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดในงวดปัจจุบันและก่อนหน้านั้น และเหตุผลที่กิจการเปลี่ยนแปลงลักษณะการรวมสินทรัพย์เป็นหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดดังกล่าว หากกิจการได้เปลี่ยนแปลงลักษณะการรวมสินทรัพย์ที่รวมอยู่ในหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดหลังจากที่ได้ประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดนั้นในครั้งก่อน

5.5 มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หรือหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดว่าเป็นมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย หรือมูลค่าจากการใช้

5.6 เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเป็นมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย (เช่น มูลค่ายุติธรรมกำหนดขึ้นโดยใช้ราคาอ้างอิงจากตลาดซื้อขายคล่อง)

5.7 อัตราราคาตลาดที่ใช้ในการประมาณมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ทั้งในปัจจุบันและอดีต (ถ้ามี) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเป็นมูลค่าจากการใช้

6. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยอดรวมของผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กิจการรับรู้ หรือกลับรายการในระหว่างงวด ดังต่อไปนี้ หากไม่มีข้อมูลเปิดเผยตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 130

6.1 ประเภทของสินทรัพย์หลักที่เกิดผลขาดทุนจากการด้อยค่าหรือที่กลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่า

6.2 เหตุการณ์และสถานการณ์ที่สำคัญที่ทำให้กิจการรับรู้ หรือกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่า

7. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้กิจการเปิดเผยข้อสมมติที่สำคัญ ซึ่งกิจการใช้ในการกำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดในระหว่างงวด อย่างไรก็ตามย่อหน้าที่ 134 กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประมาณการที่ใช้ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด เมื่อมีค่าความนิยม หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์นั้นด้วย

8. ตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 84 หากกิจการไม่ได้ทำการปันส่วนค่าความนิยมที่ได้มาจากการรวมธุรกิจในช่วงงวดให้กับหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินของค่าความนิยมที่ไม่ได้รับการปันส่วน รวมถึงสาเหตุที่ไม่ได้ทำการปันส่วนค่าความนิยมดังกล่าว ประมาณการที่ใช้ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่มีค่าความนิยม หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนรวมอยู่

9. กิจการจะต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ สำหรับหน่วยสินทรัพย์แต่ละหน่วย หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละกลุ่ม หากมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมหรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ที่ปันส่วนให้กับหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้นเป็นจำนวนเงินที่มีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าตามบัญชีทั้งหมดของค่าความนิยมหรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนของกิจการ

9.1 มูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมที่ปันส่วนให้กับหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้น

9.2 มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ที่ปันส่วนให้กับหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้น

9.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ว่าเป็นมูลค่าจากการใช้ หรือมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย

9.4 หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยของสินทรัพย์กำหนดจากมูลค่าจากการใช้จะต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้

9.4.1 ลักษณะข้อสมมติที่สำคัญที่ฝ่ายบริหารใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดสำหรับรอบระยะเวลาที่ครอบคลุม โดยงบประมาณหรือประมาณการทางการเงินล่าสุด ข้อสมมติที่สำคัญ ได้แก่ ข้อสมมติที่มีผลกระทบต่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์มากที่สุด

9.4.2 แนวทางที่ฝ่ายบริหารใช้ในการกำหนดมูลค่าสำหรับข้อสมมติที่สำคัญว่ามูลค่าที่กำหนดอ้างอิงจากประสบการณ์ในอดีต หรือพิจารณาให้สอดคล้องกับแหล่งข้อมูลภายนอกหรือไม่ หรืออธิบายถึงมูลค่าที่กำหนดแตกต่างจากประสบการณ์ในอดีตหรือแหล่งข้อมูลภายนอกอย่างไร และเพราะเหตุใด

9.4.3 งวดเวลาที่ครอบคลุมประมาณการกระแสเงินสดจากงบประมาณ หรือประมาณการทางการเงินที่ได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหาร ซึ่งนำมาใช้ในการกำหนดมูลค่าจากการใช้สำหรับหน่วยสินทรัพย์หรือของหน่วยสินทรัพย์ หากงวดเวลาของประมาณการครอบคลุมระยะเวลา

เกินกว่า 5 ปี ให้เปิดเผยถึงเหตุผลที่กิจการเห็นว่าการใช้ประมาณการที่มีระยะเวลาเกินกว่า 5 ปีนั้นมีความเหมาะสม

9.4.4 อัตราการเติบโตที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดของงวดเวลาที่ไกลออกไปกว่างวดเวลาตามงบประมาณหรือประมาณการทางการเงินล่าสุด และเหตุผลประกอบหากมีการใช้อัตราการเติบโตที่สูงกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยระยะยาวของผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม หรือประเทศที่กิจการดำเนินงานอยู่ หรือตลาดซึ่งหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้นใช้อยู่

9.4.5 อัตราคิดลดที่ใช้ในการคิดลดประมาณการกระแสเงินสด

9.5 หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์เป็นมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย ให้เปิดเผยวิธีการที่ใช้ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย และถ้ากิจการมิได้กำหนดมูลค่าดังกล่าวจากราคาตลาดที่อ้างอิงได้สำหรับหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

9.5.1 ลักษณะของข้อสมมติที่สำคัญ ซึ่งฝ่ายบริหารใช้ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย ข้อสมมติที่สำคัญ ได้แก่ ข้อสมมติที่มีผลกระทบต่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์มากที่สุด

9.5.2 แนวทางที่ฝ่ายบริหารใช้ในการกำหนดมูลค่าสำหรับข้อสมมติที่สำคัญว่าอ้างอิงจากประสบการณ์ในอดีต หรือพิจารณาให้สอดคล้องกับแหล่งข้อมูลภายนอกหรือไม่ หรืออธิบายว่ามูลค่าที่กำหนดแตกต่างจากประสบการณ์ในอดีตหรือแหล่งข้อมูลภายนอกอย่างไร และเพราะเหตุใดถ้ามูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายถูกกำหนด โดยวิธีคิดลดประมาณการกระแสเงินสด กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

9.5.3 ระยะเวลาที่ครอบคลุมการประมาณการกระแสเงินสด

9.5.4 อัตราการเติบโตที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสด

9.5.5 อัตราที่ใช้ในการคิดลดกระแสเงินสด

9.6 หากมีเหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่าอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติที่สำคัญ ซึ่งฝ่ายบริหารใช้ในการกำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด ซึ่งจะส่งผลให้มูลค่าตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กิจการต้องเปิดเผย

9.6.1 จำนวนผลต่างของมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้นที่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชี

9.6.2 มูลค่าที่กำหนดขึ้นสำหรับข้อสมมติที่สำคัญ

9.6.3 จำนวนที่มูลค่าที่กำหนดขึ้นสำหรับข้อสมมติที่สำคัญซึ่งจะต้องเปลี่ยนแปลงไปเพื่อจะทำให้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์เท่ากับมูลค่าตามบัญชี หลังจากได้รวมผลจากการเปลี่ยนแปลงที่กระทบตัวแปรอื่น ๆ ที่ใช้ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนแล้ว

10. หากมูลค่าตามบัญชีบางส่วนหรือทั้งหมดของค่าความนิยม หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนถูกปันส่วนให้แก่หน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ ที่ก่อให้เกิดเงินสดหลายหน่วย และมูลค่าที่ปันส่วนให้กับแต่ละหน่วยไม่มีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยม หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนโดยรวม กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวควบคู่กับมูลค่าตามบัญชีรวมของค่าความนิยม หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนที่ปันส่วนให้กับหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์เหล่านั้น นอกจากนี้ หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ เหล่านั้น กำหนดขึ้นโดยใช้ข้อสมมติที่สำคัญเดียวกัน และมูลค่าตามบัญชีรวมของค่าความนิยม หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนที่ปันส่วนให้หน่วยสินทรัพย์ซึ่งมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกำหนดขึ้นโดยใช้ข้อสมมติที่สำคัญเดียวกัน ดังกล่าวมีนัยสำคัญ เมื่อเทียบกับมูลค่าตามบัญชีรวมของค่าความนิยมหรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนของกิจการโดยรวม กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวพร้อมกับข้อมูลดังต่อไปนี้

10.1 มูลค่าตามบัญชีรวมของค่าความนิยมที่ปันส่วนให้กับหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้น

10.2 มูลค่าตามบัญชีรวมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ที่ปันส่วนให้กับหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้น

10.3 ลักษณะของข้อสมมติที่สำคัญ

10.4 คำอธิบายวิธีการที่ฝ่ายบริหารใช้ในการกำหนดมูลค่าสำหรับข้อสมมติที่สำคัญ ข้อสมมติแต่ละข้อว่ามูลค่าที่กำหนดอ้างอิงจากประสบการณ์ในอดีต หรือพิจารณาให้สอดคล้องกับแหล่งข้อมูลภายนอกหรือไม่ หากไม่ให้อธิบายว่ามูลค่าที่กำหนดแตกต่างจากประสบการณ์ในอดีต และแหล่งข้อมูลภายนอกอย่างไร และเหตุใดจึงแตกต่าง

10.5 หากมีเหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่าอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติที่สำคัญ ทำให้การกำหนดผลรวมของมูลค่าตามบัญชี ของหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ มากกว่าผลรวมของมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ กิจการต้องเปิดเผย

10.5.1 จำนวนผลต่างที่มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์นั้นสูงกว่ามูลค่าตามบัญชี

10.5.2 มูลค่าที่กำหนดขึ้นสำหรับข้อสมมติที่สำคัญ

10.5.3 จำนวนมูลค่าที่กำหนดขึ้นสำหรับข้อสมมติที่สำคัญซึ่งจะต้องเปลี่ยนแปลงไปเพื่อที่จะทำให้ผลรวมของมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์เท่ากับมูลค่าตามบัญชี หลังจากได้รวมผลจากการเปลี่ยนแปลงที่กระทบตัวแปรอื่น ๆ ที่ใช้ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนแล้ว

11. กิจการอาจนำผลการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนครั้งล่าสุดของหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด ที่จัดทำในงวดบัญชีก่อนมาใช้ในการอ้างอิงในการทดสอบการด้อยค่าของหน่วยสินทรัพย์ หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ในงวดปัจจุบันหากเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด

12. สำหรับหน่วยสินทรัพย์หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ดังกล่าว ได้แก่ ข้อมูลการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนที่ยกมาจากงวดก่อน

2.5 ทฤษฎีการวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูล และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย Correlation

การวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูล

ในการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล ผู้ศึกษาส่วนใหญ่มักจะใช้ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure index) ในการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยของ ฉวีวรรณ ศิริชานันท์ (2550) ถนอมชัย แซ่ผู้ (2552) นภวรรณ เชิดชูวุฒิกุล (2546) และอลิศรา ผลาวรรณ (2547) ซึ่งจะพัฒนากระดาษทำการขึ้นมาให้ครอบคลุมรายการที่ต้องเปิดเผยข้อมูล แล้วเก็บข้อมูลรายการที่มีการเปิดเผยข้อมูลไว้ เสร็จแล้วนำผลที่ได้จากการประเมินมาคำนวณเป็นดัชนีการเปิดเผยข้อมูล จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

เกณฑ์การให้คะแนนจะพิจารณา โดยหากธุรกิจมีการเปิดเผยข้อมูลจะได้คะแนนเท่ากับ 1 หากธุรกิจไม่มีการเปิดเผยข้อมูลจะได้คะแนนเท่ากับ 0 แต่หากเป็นรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก็ไม่จำเป็นต้องมีการเปิดเผย จะให้คะแนนเท่ากับ N/A (Not Available) แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณดัชนีการเปิดเผยข้อมูล ดังนี้

$$\text{ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล} = \frac{\text{คะแนนที่ได้รับจริง}}{\text{คะแนนรวมสูงสุดที่ควรจะได้รับ}}$$

โดยที่ $0 \leq$ ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล ≤ 1

นำดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่คำนวณได้ มากำหนดระดับการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งจากการศึกษาของ นวพร พงษ์คณกุล (2546) อลิศรา ผลาวรรณ (2547) และณัฐวรรณ ศิริชานันท์ (2550) ได้นำหลักเกณฑ์ของ Wallace (1988) มาพิจารณากับค่ากลางของดัชนีการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งทำให้สามารถแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูลได้เป็น 3 ระดับ คือ

ดัชนีอยู่ในระดับน้อยกว่า 0.45 ถือว่าการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย

ดัชนีอยู่ในระดับระหว่าง 0.46 - 0.65 ถือว่าการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง

ดัชนีอยู่ในระดับมากกว่า 0.66 ถือว่าการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย Correlation

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย Correlation เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว จากสูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment Correlation Coefficient) ใช้สมการในการคำนวณ ดังนี้

$$r = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{N \sum x^2 - (\sum x)^2} \sqrt{N \sum y^2 - (\sum y)^2}}$$

ค่า r ที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 ถ้าหาก r มีค่ามากกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ถ้าหาก r มีค่าน้อยกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ ตัวแปรจะสัมพันธ์กันในระดับใดมีเกณฑ์ในการวัดค่าดังนี้

มีความสัมพันธ์ระดับสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$

มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.50$

มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ดังนี้

ณัฐวรรณ ศิริชานันท์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ

ระดับการเปิดเผยข้อมูล และศึกษาความต่างของการเปิดเผยข้อมูลของแต่ละหมวดอุตสาหกรรม ของกลุ่มอุตสาหกรรมวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมจำนวน 50 บริษัท โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงิน ปี 2546-2548 โดยใช้ตัวแปรอิสระ คือขนาดขององค์กร โครงสร้างเงินลงทุน โครงสร้างการเป็นเจ้าของ อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และหมวดอุตสาหกรรม และตัวแปรตามคือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูล และความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละหมวดอุตสาหกรรมของกลุ่มอุตสาหกรรมวัตถุดิบและสินค้า

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมมีระดับการเปิดเผยข้อมูลในระดับปานกลางและระดับสูง ปัจจัยที่มีผลกับระดับการเปิดเผยข้อมูลคือ ขนาดองค์กร โครงสร้างความเป็นเจ้าของ อายุการดำเนินงาน โดยมีผลในทิศทางลบ ส่วนความสามารถในการทำกำไร โครงสร้างเงินทุน มีผลในทิศทางบวก ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละหมวดอุตสาหกรรม พบว่ามีการเปิดเผยข้อมูลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ถนอมชัย แซ่ผู้ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จำนวน 23 บริษัท โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินปี พ.ศ. 2550 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยขนาดของกิจการ โครงสร้างการเป็นเจ้าของ โครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประเภทของผู้สอบบัญชี ตัวแปรตามประกอบด้วยระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานหลักร้อยละ 40-49 โดยรายได้ตามส่วนงานจากลูกค้าภายนอกมีการเปิดเผยมากที่สุด รายจ่ายฝ่ายทุนที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดมีการเปิดเผยน้อยที่สุด และตัวแปรอิสระไม่มีความอิทธิพลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

นภวรรณ เชิดชูวุฒิกุล (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาบริษัทในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์กับบริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง รวมทั้งศึกษา

ข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี โดยในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีทั้ง 2 อุตสาหกรรม จำนวน 47 คน และจากผู้ถือหุ้นจำนวน 200 คน และนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบ t-test และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีพบว่า กำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ยังพบว่ากำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนแสดงสภาพคล่องมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง แต่ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ทางลบ กับระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง และบริษัทควรปรับปรุงข้อบกพร่องทางด้านภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการรายงานข้อมูลให้ทันต่อเวลาการตัดสินใจลงทุนของผู้ถือหุ้น สำหรับผลที่จะได้รับเมื่อบริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของ ก.ล.ต. และ ตลท.ทำให้บริษัทได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้งายานประจำปี และความสนใจลงทุนจากนักลงทุนมากขึ้น และมาตรการที่มีส่วนกระตุ้นให้บริษัททั้งสองอุตสาหกรรมดังกล่าวมีการเปิดเผยมากขึ้น ผู้ถือหุ้นเห็นว่าควรใช้มาตรการเกี่ยวกับการเปิดเผยรายชื่อบริษัทที่ละเว้นการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้ใช้งายานประจำปี หรือเปิดเผยข้อมูลไม่ถูกต้องสู่สาธารณชน ส่วนผู้จัดการฝ่ายบัญชีเห็นว่าควรใช้มาตรการที่มีผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งให้แก่บริษัท

อลิศรา ผลาวรรณ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของบริษัท ได้แก่ ขนาดองค์กร โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างการเป็นเจ้าของ การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ อายุการดำเนินงาน สภาพคล่องของกิจการ ความสามารถในการทำกำไร ประเภทผู้สอบบัญชี รวมถึงเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในแต่ละประเภทอุตสาหกรรม ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 198 บริษัท และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยและสหสัมพันธ์เชิงซ้อน ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับการเปิดเผยข้อมูลกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของบริษัท รวมทั้งใช้สถิติทดสอบครุสคัล-วัลลิส

(Kruskal-Wallis H Test) ในการทดสอบความต่างของระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในแต่ละอุตสาหกรรม

ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลมีทั้งสิ้น 5 คุณลักษณะ คือ ขนาดของบริษัท การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ อายุการดำเนินงาน สภาพคล่องทางการเงิน และประเภทผู้สอบบัญชี โดยขนาดของบริษัท และประเภทผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี ส่วนการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ อายุการดำเนินงาน และสภาพคล่องทางการเงิน มีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี และบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน มีระดับการเปิดเผยข้อมูลตามข้อบังคับไม่แตกต่างกัน

นวพร พงษ์คณกุล (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงสร้างการเป็นเจ้าของ และคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของโครงสร้างการเป็นเจ้าของ ทั้งการกระจุกตัว และองค์ประกอบของผู้ถือหุ้นกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล ความสำคัญและจำเป็นของข้อมูลที่เปิดเผย ความสอดคล้องของข้อมูลที่เปิดเผย และความบกพร่องของข้อมูลที่เปิดเผยในความเห็นของผู้ถือหุ้นสถาบัน โดยใช้วิธีการสอบถามผู้จัดการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยจำนวน 80 บริษัท กับผู้ถือหุ้นภายนอกจำนวน 160 คน โดยข้อมูลที่ได้จากผู้จัดการบัญชีจะนำมาสร้างดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบไม่ถ่วงน้ำหนัก เพื่อใช้วัดระดับคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูล ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์องค์ประกอบการถือหุ้น และการกระจุกตัวการถือหุ้นกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลในบริษัทจดทะเบียน ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ สำหรับการวิเคราะห์ความสำคัญและจำเป็นต่อข้อมูลที่เปิดเผย ความสอดคล้องข้อมูลที่เปิดเผยกับความจำเป็นที่ต้องการนำข้อมูลไปตัดสินใจ และข้อบกพร่องในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน ตามความเห็นของผู้ถือหุ้นสถาบัน ได้ใช้การวิเคราะห์ ทั้งค่าเฉลี่ย และการทดสอบ t-test

ผลการศึกษาพบว่า การกระจุกตัวของการถือหุ้นที่วัดจากการถือหุ้นสูงสุด 5 อันดับแรก มีความสัมพันธ์ในทางลบกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล ทั้งแบบสมัครใจ และการเปิดเผยข้อมูลทั้งหมด ส่วนองค์ประกอบของผู้ถือหุ้นพบว่า ผู้ถือหุ้นภายใน คือ การถือหุ้นของกรรมการและผู้บริหารไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล ทั้งแบบสมัครใจปฏิบัติตามข้อกำหนด และการเปิดเผยข้อมูลทั้งหมด ในขณะที่การถือหุ้นของสถาบันมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเปิดเผยข้อมูลทั้ง 3 แบบ นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นสถาบันเห็นว่า ความสำคัญและจำเป็นในการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก และเห็นว่ารายงานทางการเงินนั้น ไม่มีความ

สอดคล้องกับความต้องการของผู้ถือหุ้นภายนอก และความบกพร่องด้านเนื้อหาข้อมูลและรูปแบบการรายงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าสิ่งที่บกพร่องมากที่สุด คือ การเปิดเผยข้อมูลไม่ทันต่อเวลา และข้อมูลที่เปิดเผยไม่ตรงประเด็น

ครุณี ศศิลักษณ์านุกุล (2548) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามมาตรฐานการบัญชีไทยของกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามมาตรฐานการบัญชีไทย ของกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 13 บริษัท โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงิน พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ.2547 มาตรฐานการบัญชีจำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับที่ 29 เรื่องการบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว ฉบับที่ 32 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ฉบับที่ 33 เรื่องต้นทุนการกู้ยืม และฉบับที่ 36 เรื่องการด้อยค่าของสินทรัพย์

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 เรื่องการบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว พบว่า บริษัทจำนวน 8 บริษัทจากทั้งหมด 13 บริษัท ที่มีรายการด้านของผู้เช่าสินทรัพย์ได้แสดงรายการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ส่วนในด้านผู้ให้เช่าสินทรัพย์ทุกบริษัทที่ทำการศึกษาไม่พบรายการที่เกี่ยวข้อง การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พบว่าบริษัทที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่ได้แสดงการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามประเด็นในมาตรฐาน ยกเว้นประเด็นนโยบายการบัญชีที่ใช้สำหรับประมาณการรายจ่ายในการบูรณะสถานที่หลังเลิกใช้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ทุกบริษัทที่ศึกษาไม่พบรายการที่เกี่ยวข้อง การเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 เรื่องต้นทุนการกู้ยืม พบว่าปี 2546 และปี 2547บริษัทจำนวน 10 บริษัทจากจำนวน 13 บริษัทที่ทำการศึกษาไม่มีรายการที่เกี่ยวข้องในเรื่องต้นทุนการกู้ยืม และเฉพาะปี 2547 บริษัท คุสิตธานี จำกัด (มหาชน) มีรายการเกี่ยวกับต้นทุนการกู้ยืมและได้แสดงการเปิดเผยรายการในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 เรื่องการด้อยค่าของสินทรัพย์ พบว่าปี 2546 และปี 2547 บริษัทที่ทำการศึกษา 12 บริษัทจากทั้งหมด 13 บริษัทไม่มีรายการด้อยค่าของสินทรัพย์ ซึ่งบริษัทที่มีรายการด้อยค่าได้แสดงการเปิดเผยรายการในหมายเหตุประกอบงบการเงินบริษัท ปี 2546 มี 2 บริษัทที่มีการด้อยค่าของสินทรัพย์ แต่มีเพียง 1 บริษัทที่แสดงการเปิดเผยรายการในหมายเหตุประกอบงบการเงินปี 2547 มี 1 บริษัทที่มีรายการเกี่ยวกับการด้อยค่าของสินทรัพย์และได้แสดงการเปิดเผยรายการในงบการเงิน

รศ. ชันทรภักย์ (2546) ได้ศึกษาเรื่องนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและตกแต่งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเปิดเผยนโยบายการบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การเลือกใช้นโยบายการบัญชีเรื่องสินค้าคงเหลือ ค่าเสื่อมราคา ต้นทุนการกู้ยืม การรับรู้รายได้และสัญญาก่อสร้าง การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีของบริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 23 บริษัท โดยใช้ข้อมูลจากรายงานประจำปี งบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-2545 โดยศึกษา นโยบายการบัญชีและการเลือกปฏิบัติ นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 31 เรื่องสินค้าคงเหลือ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 เรื่องต้นทุนการกู้ยืม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 เรื่องการรับรู้รายได้ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 49 เรื่องสัญญาก่อสร้าง

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าบริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและตกแต่งมีการเปิดเผยข้อมูลนโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 ไม่ครบทั้ง 20 เรื่อง การเลือกใช้นโยบายการบัญชีจะใช้การตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่ได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า การคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือใช้วิธีถัวเฉลี่ย การคำนวณค่าเสื่อมราคาใช้วิธีเส้นตรง ต้นทุนการกู้ยืมมีการเปิดเผยวิธีปฏิบัติทางบัญชีน้อยมาก การรับรู้รายได้จากการขายรับรู้เมื่อส่งมอบ รายได้จากสัญญาก่อสร้างรับรู้ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีและข้อมูลสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ค่อนข้างครบถ้วน แต่แตกต่างกันในรูปแบบการเปิดเผย การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงตามข้อกำหนด

นิศากร เคนหงส์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและนโยบายการบัญชีในงบการเงินของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูล และระดับการเปิดเผยข้อมูล และนโยบายการบัญชีในงบการเงินของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าเพียงพอ และมีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ โดยทำการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลและนโยบายการบัญชีในงบการเงิน งบดุล และงบกำไรขาดทุน ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์จำนวน 8 ธนาคารที่ถูกพักการซื้อขายหุ้น จากรายงานประจำปี พ.ศ. 2541 และ พ.ศ. 2542 ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าธนาคารพาณิชย์ไทยมีการเปิดเผยข้อมูลและนโยบายการบัญชีอย่างเพียงพอและเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีและการรายงานขั้นต่ำ โดยการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปมีการเปิดเผยอย่างละเอียดไม่มีความแตกต่างกันในปี 2541 และ 2542 การเปิดเผยข้อมูลในงบดุลมีการเปิดเผยเพียงบางส่วนไม่มีความแตกต่างกันในปี 2541 และ 2542 การเปิดเผยข้อมูลที่แสดงในงบกำไรขาดทุนมีการเปิดเผยเพียงบางส่วนไม่มีความแตกต่างกันในปี 2541 และ 2542 แต่ยังไม่เปิดเผยรายละเอียดไม่เพียงพอ

สุเทพ สือสกุล โชคชัย (2540) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มกับข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี ที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 7 บริษัท จำนวนระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2535-2539 ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 เรื่องนโยบายการบัญชีที่ควรเปิดเผย และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 เรื่องข้อมูลที่ควรเปิดเผยในงบการเงิน

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 เรื่องข้อมูลที่ควรเปิดเผยในงบการเงิน บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม ด้านการเปิดเผยทั่วไปมีการเปิดเผยครบถ้วน ด้านการแสดงรายการในงบดุลมีการแสดงรายการครบ แต่จะแตกต่างกันไป ด้านการแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนมีการเปิดเผยรายการครบทุกบริษัท ขนาดของกิจการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การเปิดเผยข้อมูลทั้งในงบดุลและงบกำไรขาดทุน การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 เรื่องนโยบายการบัญชีที่ควรเปิดเผย โดยนโยบายที่มีการเปิดเผยทุกบริษัท ได้แก่ การตีราคาสินค้าคงเหลือ การบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่เสื่อมราคาได้ และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ส่วนนโยบายที่เปิดเผยไม่ครบทุกบริษัท ได้แก่ วิธีการรับรู้รายได้ กำไรสะสม การจัดสรร การเพิ่ม/ลดสำรองต่าง ๆ ค่าเผื่อนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน การบัญชีตัดจ่าย การทำงานการเงินรวม การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า ซึ่งแตกต่างกันไปว่าบริษัทนั้น ๆ มีรายการที่เกี่ยวข้องหรือไม่ สำหรับขนาดของกิจการที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการเปิดเผยนโยบายบัญชี เนื่องจากคิดว่าเป็นสิ่งที่ทราบกันอยู่แล้ว และขึ้นอยู่กับว่าแต่ละบริษัทมีรายการเกี่ยวข้องหรือไม่

อรินทรา เลิศวุฒิกุล (2547) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายการบัญชีที่เลือกใช้รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์จำนวน 29 บริษัท โดยใช้ข้อมูลจากรายงาน

ประจำปี พ.ศ. 2542-2545 ในด้านการรับรู้รายได้ ค่าเสื่อมราคา ต้นทุนการกู้ยืม สินค้าคงเหลือ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สงสัยจะสูญ ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี และการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 2 แบบคือการเปลี่ยนแปลงตามข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงโดยสมัครใจ

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าบริษัทในกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีนโยบายการบัญชีที่ทุกบริษัทเปิดเผย ได้แก่ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ค่าเสื่อมราคา และการรับรู้รายได้ โดยบริษัทมีรายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์และการรับเหมาก่อสร้างจะรับรู้รายได้ตามวิธีอัตราส่วนงานที่ทำเสร็จ ใช้การคิดค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรง บันทึกต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนสินทรัพย์ สินค้าคงเหลือใช้การตีราคาตามวิธีราคาทุน ใช้วิธีราคาเจาะจงในการคำนวณต้นทุน ยกเว้นสินค้าคงเหลือประเภทสินทรัพย์เพื่อขายและวัสดุคงเหลือใช้วิธีราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับที่ต่ำกว่า ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนใหญ่ใช้วิธีพิจารณาลูกหนี้รายตัว การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชีส่วนใหญ่ใช้วิธีเส้นตรง การเปิดเผยนโยบายการบัญชีค่อนข้างครบถ้วนตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ ยกเว้นการเปิดเผยเกี่ยวกับการรับรู้รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์และรายได้จากการรับเหมาก่อสร้าง สินค้าคงเหลือมีการเปิดเผยไม่ครบตามที่กำหนด การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงน้อยและส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงโดยสมัครใจ

พวงเพชร ไทยสงค์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยนโยบายการบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การเลือกใช้นโยบายการบัญชีเรื่อง การรับรู้รายได้ สินค้าคงเหลือ ค่าเสื่อมราคา และต้นทุนการกู้ยืม การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลนโยบายการบัญชี โดยทำการศึกษาจากรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) และบริษัทที่ในอุตสาหกรรมเดียวกันที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (SET) จำนวน 7 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-2545 (ศึกษานโยบายการบัญชีที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) และบริษัทที่ในอุตสาหกรรมเดียวกันที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (SET) เลือกใช้ ศึกษามาตรฐานการบัญชีที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีให้ถือปฏิบัติในช่วงปี พ.ศ.2542-2545

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 23-35 รายการ นโยบายการบัญชีที่เปิดเผยครบทุกบริษัท ได้แก่ การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย ค่าไร(ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ค่าเสื่อมราคา การรับรู้รายได้มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและการเลือกใช้เป็นไปตามมาตรฐาน

กำหนด สิ้นค้าคงเหลือมีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและราคาตามบัญชีของสินค้าคงเหลือแต่ละประเภทจำแนกตามความเหมาะสมของแต่ละธุรกิจ โดยวิธีการคำนวณที่เลือกใช้กันมากที่สุดคือวิธีถัวเฉลี่ย ค่าเสื่อมราคาทุกบริษัทมีการเปิดเผยนโยบายการบัญชี ใช้วิธีเส้นตรงในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ต้นทุนการกู้ยืมมีเพียง 2 บริษัทที่ได้เปิดเผยนโยบายการบัญชี และต้นทุนการกู้ยืมรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ฉัฐวุฒิ เปลื้องทุกข์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มธุรกิจสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินถึงความเพียงพอ และเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด รวมถึงรูปแบบวิธีการเปิดเผยข้อมูล และวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มธุรกิจสื่อสารจำนวน 10 บริษัท โดยใช้งบการเงินระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542

ผลการศึกษา สรุปได้ว่าบริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร ได้เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจอย่างเพียงพอ และปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน แต่ระดับของการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องเดียวกันจะแตกต่างกัน เนื่องจากมาตรฐานการแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินแตกต่างกันไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

กนกวรรณ เสลาคุณ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับความสำคัญของรายงานประจำปี และลำดับของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี ศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีต่อลักษณะการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี และลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลที่เห็นควรให้มีการปรับปรุง รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเพื่อการลงทุน โดยในการศึกษานี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง คือนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 394 คน และนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีทางสถิติคือ t-test และ F-test รวมถึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าข้อมูลในรายงานประจำปีมีความสำคัญมาก และให้ความสำคัญเกี่ยวกับงบการเงินมาเป็นอันดับแรก นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อระดับของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีอยู่ในระดับมาก และต้องการให้ปรับปรุงเรื่องความน่าเชื่อถือของข้อมูลในรายงานประจำปีมากที่สุด รองลงมาคือความเข้าใจได้ง่าย ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลในการลงทุน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยทำให้

กล้าตัดสินใจในการลงทุน และมีความเชื่อมั่นในการลงทุน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างต้องการให้ข้อมูลในรายงานประจำปีมีความโปร่งใสมากกว่านี้ โดยทุกบริษัทควรมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ควรมีการตรวจสอบข้อมูลของแต่ละบริษัท ก่อนที่ข้อมูลจะเผยแพร่ออกสู่ผู้ลงทุน จากการศึกษาทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีไม่แตกต่างกัน การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลในการลงทุน ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลในการลงทุนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลในการลงทุนแตกต่างกัน

จากการทบทวนผลงานวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งผลการศึกษาได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยต่าง ๆ ของธุรกิจต่อระดับการเปิดเผยข้อมูล ในงบการเงิน โดยจะใช้ตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของธุรกิจมาทำการศึกษา เช่น ขนาดของธุรกิจ โครงสร้างเงินลงทุน อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประเภทของผู้สอบบัญชี โครงสร้างการเป็นเจ้าของ หมาดอุตสาหกรรม ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย โครงสร้างการถือหุ้น เป็นต้น โดยการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้แก่นันฐวรรณ ศิริชานันท์ (2550) ธนอมชัย แซ่ผู้ (2552) นภวรรณ เชิดชูวุฒิกุล (2546) อลิศรา ผลาวรรณ (2547) และนวพร พงษ์ตันตกุล (2546)

2. การศึกษาการเปิดเผยข้อมูลหรือนโยบายการบัญชีในงบการเงิน ของกลุ่มธุรกิจต่างๆ กันไป โดยการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้แก่ ตรีณี ศศิลักษณ์านุกุล (2548) ธเนศ ชันธรักษ์ (2546) นิสากร เคนหงส์ (2543) สุเทพ สือสกุล โขลชัย (2540) อรินทรา เลิศวุฒิกุล (2547) พวงเพชร ไทยสงค์ (2548) ณัฐวุฒิ เปลื้องทุกข์ (2543) และกนกวรรณ เสดลาคุณ (2548)

และจากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล โดยใช้ตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผู้ศึกษา	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดค่าตัวแปร	ความสัมพันธ์		
ณัฐวรรณ ศิริชานันท์ (2550)	ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	● ขนาดขององค์กร	● สินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว	-		
		● โครงสร้างเงินลงทุน	● อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	+		
		● โครงสร้างการเป็นเจ้าของ	● ร้อยละการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรก	-		
		● อายุการดำเนินงาน	● ระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2548	-		
		● ความสามารถในการทำกำไร	● กำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม	+		
		● สภาพคล่องของกิจการ	● สินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน	x		
		● ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี	● เป็นบริษัทสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 โดยใช้ตัวแปรเทียม (0 และ 1)	x		
		● หมวดอุตสาหกรรม	● ประเภทหมวดอุตสาหกรรมตามที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	x		
		ณอมชัย แซ่ผู้ (2552)	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจําแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ	● ขนาดของกิจการ	● สินทรัพย์รวม	x
				● โครงสร้างการเป็นเจ้าของ	● สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรก	x
● โครงสร้างเงินทุน	● อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม			x		
● ความสามารถในการทำกำไร	● อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม			x		
● ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	● สัดส่วนผู้ถือหุ้นส่วนน้อยต่อสินทรัพย์สุทธิ			x		
● สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	● สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม			x		
● ประเภทของผู้สอบบัญชี	● สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่	x				
นภวรรณ เชิดชูวุฒิกุล (2546)	การเปิดเผยข้อมูลในเชิงคุณลักษณะรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาบริษัทในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง	● กำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	● อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	+		
		● อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง	● สินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน	+		
		● ขนาดของบริษัท	● สินทรัพย์รวม	-		

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดค่าตัวแปร	ความสัมพันธ์
อติศรา	ความสัมพันธ์ระหว่าง	● ขนาดขององค์กร	● สินทรัพย์รวม	+
ผลาวรรณ (2547)	คุณลักษณะของบริษัท กับระดับการเปิดเผย ข้อมูลของบริษัทที่จัด ทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย	● โครงสร้างเงินทุน ● โครงสร้างการเป็นเจ้าของ ● การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ ● อายุการดำเนินงาน ● ความสามารถในการทำกำไร ● สภาพคล่องทางการเงิน และ ● ประเภทของผู้สอบบัญชี	● หนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ● สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นสูงสุด 10 ราย แรก ● สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ ● ระยะเวลาจำนวนปีนับแต่จดทะเบียนเป็นบริษัท มหาชน ● อัตราผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์ ● อัตราส่วนทุนหมุนเร็ว ● สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่	x x - - x - +

+ หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูล

- หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเปิดเผยข้อมูล

x หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูล

จากตารางที่ 2.1 สรุปได้ว่า ตัวแปรปัจจัยต่าง ๆ ของธุรกิจที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลในงานการศึกษาต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ในการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยมีตัวแปรหลายตัวที่มักจะถูกนำมาใช้ในการศึกษาบ่อย ๆ เช่น ขนาดขององค์กร โครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร และประเภทของผู้สอบบัญชี ซึ่งทำให้มีความน่าเชื่อถือได้ว่าตัวแปรเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

2.7 การวัดค่าตัวแปรอิสระ ที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

จากการทบทวนงานวรรณกรรมที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าได้มีการนำคุณลักษณะต่างๆ ของกิจการมาเป็นตัวแปรเพื่อใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับต่างๆ ดังนั้นในการศึกษาค้างนี้จะใช้ตัวแปรทั้งหมด 7 ตัวในการศึกษา โดยจะอธิบายถึงตัวแปรที่ได้นำมาใช้ และวิธีการวัดค่าตัวแปรแต่ละตัวดังนี้

1. ขนาดของธุรกิจ

การศึกษาค้างนี้ใช้ยอดสินทรัพย์รวมต่อทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วเป็นเกณฑ์ ในการวัดขนาดของธุรกิจ ดังนั้นในการศึกษาค้างนี้จึงใช้ตัวแปรขนาดของธุรกิจในการศึกษา ตัวแปรนี้ถูกใช้ในการศึกษาของ ฉัฐวรรณ ศิริธำนันท์ (2550) และถนอมชัย แซ่ผู้ (2552)

$$\text{ขนาดของธุรกิจ} = \text{สินทรัพย์รวม/จำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว}$$

2. โครงสร้างเงินลงทุน

บริษัทที่มีโครงสร้างทุนที่มีสัดส่วนหนี้สินค่อนข้างสูง น่าจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินอย่างละเอียด เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ให้กู้ที่ต้องการทราบถึงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย และชำระหนี้ของบริษัท ในการศึกษาค้างนี้จึงใช้อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นตัววัดโครงสร้างเงินลงทุน ซึ่งตัวแปรนี้ถูกใช้ในการศึกษาของ ฉัฐวรรณ ศิริธำนันท์ (2550) ถนอมชัย แซ่ผู้ (2552) และอลิศรา ผลาวรรณ์ (2547)

$$\text{โครงสร้างเงินลงทุน} = \text{หนี้สินระยะยาว/ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

3. อายุการดำเนินงาน

เนื่องจากหากบริษัทยังมีประสบการณ์ในการเป็นบริษัทมหาชนมาก จะทำให้บริษัทมีความสามารถในการตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสียมาก อีกทั้งยังมีแนวโน้มในการเปิดเผยข้อมูลในระดับที่สูงขึ้นด้วย ดังนั้นการศึกษาค้างนี้จึงใช้ระยะเวลาจำนวนปีนับตั้งแต่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2554 เป็นเกณฑ์ในการวัดอายุการดำเนินงานของธุรกิจ ซึ่งตัวแปรนี้ถูกใช้ในการศึกษาของ ฉัฐวรรณ ศิริธำนันท์ (2550) และอลิศรา ผลาวรรณ์ (2547)

$$\text{อายุการดำเนินงาน} = \text{จำนวนปีนับตั้งแต่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2554}$$

4. ความสามารถในการทำกำไร

การวัดความสามารถในการทำกำไร ส่วนใหญ่ใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวัดความสามารถในการทำกำไร แต่จะเลือกใช้อัตราส่วนที่แตกต่างออกไป เช่น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) หรืออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งในการศึกษาค้างนี้จะใช้อัตราส่วนของกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมหรือ ROA ซึ่งตัวแปรนี้ถูกใช้ในการศึกษาของ ฉัฐวรรณ ศิริธำนันท์ (2550) ถนอมชัย แซ่ผู้ (2552) และอลิศรา ผลาวรรณ์ (2547)

$$\text{ความสามารถในการทำกำไร} = \text{กำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี/สินทรัพย์รวม}$$

5. สภาพคล่องของกิจการ

การศึกษาค้างนี้ใช้อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนเป็นเกณฑ์ในการวัดสภาพคล่องของกิจการ เนื่องจากการเปรียบเทียบระหว่างภาวะผูกพันทางการเงินที่ใกล้ถึงกำหนดชำระ กับสินทรัพย์หมุนเวียน หรือกระแสเงินสดที่กิจการมีอยู่ เพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว ซึ่งตัวแปรนี้ถูกใช้ในการศึกษาของ ฉัฐวรรณ ศิริธำนันท์ (2550) นภวรรณ เชิดชูวุฒิกุล (2546) และอลิศรา ผลาวรรณ์ (2547)

$$\text{สภาพคล่องของบริษัท} = \text{สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน}$$

6. สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

การศึกษาค้างนี้ใช้วิธีการวัดค่าสัดส่วนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งตัวแปรนี้ถูกใช้ในการศึกษาของ ถนอมชัย แซ่ผู้ (2552)

$$\text{สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์} = \text{ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/สินทรัพย์รวม}$$

7. ประเภทของผู้สอบบัญชี

การศึกษาค้างนี้ใช้ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ใช้บริษัทสอบบัญชีขนาดใหญ่ในการตรวจสอบบัญชีซึ่งบริษัทสอบบัญชีขนาดใหญ่ ได้แก่ บริษัท เคพีเอ็มจี ออดิท (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทดีลอยท์ ทัชโรมัทส์ ไชยยศ จำกัด บริษัทไพร์ชวอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด บริษัทสำนักงานเอ็นส์ท แอน ยัง จำกัด และกลุ่มที่ใช้บริษัทสอบบัญชีที่มี

ขนาดเล็ก ซึ่งตัวแปรนี้ถูกใช้ในการศึกษาของ ฉัฐวรรณ ศิริชานันท์ (2550) ถนอมชัย แซ่ผู้ (2552) และอลิศรา ผลาวรรณ (2547)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาระดับของการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชีของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางธุรกิจ กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. ศึกษาความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ดังนั้นเพื่อให้การศึกษานี้จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 24 บริษัท และกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการจำนวน 8 บริษัท ซึ่งได้มีการตัดบริษัทในกลุ่มท่องเที่ยวและสันทนาการออกจำนวน 5 บริษัท เนื่องจากประสบผลขาดทุนในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2554 ทำให้มีบริษัทที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 32 บริษัท ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ที่	ชื่อบริษัท
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค	
1	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
2	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)
3	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)
4	บริษัท ชัสโก้ จำกัด (มหาชน)
5	บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
6	บริษัท ไทย แลปปีดอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
7	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
8	บริษัท น้ำประปาไทย จำกัด (มหาชน)
9	บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
10	บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
11	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
12	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
13	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
14	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
15	บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
16	บริษัท ระยองเพียวริไฟเออร์ จำกัด (มหาชน)
17	บริษัท ลานนาธิซอร์สเชส จำกัด (มหาชน)
18	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)
19	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)
20	บริษัท เอกรัฐวิศวะกรรม จำกัด (มหาชน)
21	บริษัท เอเชีย อินซูเลเตอร์ จำกัด (มหาชน)
22	บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)
23	บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
24	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ	
25	บริษัท เอเชียไฮเต็ล จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	ชื่อบริษัท
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ	
26	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)
27	บริษัท เทพธานีกรีฑา จำกัด (มหาชน)
28	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
29	บริษัท ดี เอราวัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
30	บริษัท แกรนด์ แอสเสท โฮเทลส์ แอนด์ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด(มหาชน)
31	บริษัท ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)
32	บริษัท โอเอชทีแอล จำกัด (มหาชน)

ที่มา: จากเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2554

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ กระจายทำการเพื่อใช้ตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี จากรายงานประจำปี 2554 ซึ่งกระจายทำการจะประกอบไปด้วยข้อมูลที่มาตรฐานกำหนดให้กิจการต้องเปิดเผย ข้อมูลในกระจายทำการ ได้มาจากมาตรฐานการบัญชี 3 ฉบับ ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องต้นทุนการกู้ยืม

และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องการค้อยค่าของสินทรัพย์

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยได้รวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และหมายเหตุประกอบงบการเงินปี 2554 ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ จากเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจากการค้นคว้าหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บข้อมูล 2 ส่วนคือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยทางธุรกิจต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการหาความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งการศึกษานี้มีตัวแปรอิสระ 7 ตัว ตัวแปรต่าง ๆ มีวิธีการวัดมูลค่า ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงการวัดค่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	วิธีการวัดมูลค่า
1. ขนาดของธุรกิจ	สินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
2. โครงสร้างเงินลงทุน	หนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
3. อายุการดำเนินงาน	จำนวนปีนับตั้งแต่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2554
4. ความสามารถในการทำกำไร	กำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม
5. สภาพคล่องของกิจการ	สินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน
6. สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม
7. ประเภทของผู้สอบบัญชี	บริษัทสอบบัญชีขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม คือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี โดยใช้กระดาษทำการในการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งข้อมูลในกระดาษทำการจะกำหนดตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องต้นทุนการกู้ยืม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่องการด้อยค่าของสินทรัพย์

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 รวบรวมข้อมูลจากกระดาษทำการวัดการเปิดเผยข้อมูล และให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูล โดยหากบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้จะได้เท่ากับ 1 หากธุรกิจไม่มีการเปิดเผยข้อมูลจะได้คะแนนเท่ากับ 0 และหากข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีไม่เกี่ยวข้องกับบริษัทจะใส่ N/A (Not Applicable) และทำการรวมคะแนนของแต่ละบริษัท แล้วนำคะแนนที่ได้จากกระดาษทำการมาคำนวณหาค่าดัชนีการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure index) ดังนี้

คะแนนจริงที่แต่ละบริษัทได้รับ

คะแนนรวมสูงสุดที่แต่ละบริษัทควรจะได้รับ

โดยที่ $0 \leq \text{ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล} \leq 1$

นำดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่คำนวณได้ มากำหนดระดับการเปิดเผยข้อมูล ตามหลักเกณฑ์ของ Wallace (1988) ซึ่งแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูลเป็น 3 ระดับ คือ

ดัชนีอยู่ในระดับ 0.00 - 0.45 ถือว่าการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย

ดัชนีอยู่ในระดับ 0.46 - 0.65 ถือว่าการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง

ดัชนีอยู่ในระดับ 0.66 - 1.00 ถือว่าการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในทางสถิติ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

$$r = \frac{\sum xy - (\sum x)(\sum y)/n}{\sqrt{\sum x^2 - (\sum x)^2/n} \sqrt{\sum y^2 - (\sum y)^2/n}}$$

ค่า r ที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 ถ้าหากค่า r มีค่ามากกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ถ้าหาก r มีค่าน้อยกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ ตัวแปรจะสัมพันธ์กันในระดับใดมีเกณฑ์ในการวัดค่าดังนี้

มีความสัมพันธ์ระดับสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$

มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.50$

มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

ส่วนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทระหว่าง 2 กลุ่มธุรกิจที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้สถิติ พรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบ Independent Sample t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากกระดาษทำการวัดการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานบัญชี จากการรายงานประจำปี พ.ศ. 2554 โดยนำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 ระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าตัวแปรอิสระ

รายชื่อบริษัท	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค							
บริษัท เอเชียน อินซูเลเตอร์ จำกัด (มหาชน)	6.67	0.19	7.9	0.03	0.89	0.56	0
บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)	2.85	0.05	7.3	0.05	0.52	0.52	0
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	14.42	0.73	16.3	0.14	1.58	0.61	0
บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	82.80	1.11	18	0.17	1.67	0.20	1
บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	44.74	0.58	18.8	0.11	2.15	0.44	1
บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำกัด (มหาชน)	6.48	0.37	15	0.14	0.58	0.78	1
บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	13.86	0.22	16.11	0.08	11.72	0.18	1
บริษัท เอส ไซ้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	4.32	0.59	15.9	0.07	0.99	0.45	1
บริษัท โกลด์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	8.22	1.74	6.8	0.08	1.59	0.82	1
บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	13.85	0.77	2.4	0.06	0.50	0.59	0
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	6.47	0.38	16.9	0.05	2.01	0.53	1
บริษัท ลานนาเรีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน)	20.62	0.03	19	0.38	1.23	0.38	1
บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)	1.00	0.38	18.5	0.05	3.64	0.02	0
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	49.10	0.66	10	0.13	1.14	0.43	0
บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	4.26	0.74	18.6	5.91	0.03	0.66	0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายชื่อบริษัท	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค							
บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	6.61	0.71	11	0.09	1.50	0.53	1
บริษัท ระยองเพียวริไฟเออร์ จำกัด (มหาชน)	7.68	0.05	14.11	0.09	1.01	0.32	1
บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)	5.84	1.25	9.2	0.07	1.21	0.85	1
บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)	24.54	0.93	6.1	0.07	0.87	0.53	0
บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)	4.66	0.02	7.3	0.02	1.65	0.14	0
บริษัท ชัสโก้ จำกัด (มหาชน)	2.09	0.28	18.1	0.10	1.55	0.27	0
บริษัท ไทย แคลปีดอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	1.99	0.00	20	0.09	2.61	0.16	1
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	7.60	0.51	7.2	0.15	3.13	0.42	1
บริษัท น้ำประปาไทย จำกัด (มหาชน)	5.45	0.70	5.5	0.13	1.25	0.42	1
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ							
บริษัท เอเชีย โฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	27.11	0.36	22	0.03	0.39	0.43	0
บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)	16.06	1.51	21.11	0.06	0.27	0.61	1
บริษัท เทพธานีกรีฑา จำกัด (มหาชน)	9.04	0.00	18.5	0.03	2.64	0.73	0
บริษัท คิวสิตธานี จำกัด (มหาชน)	9.81	0.41	36	0.01	0.72	0.52	1
บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	5.45	1.86	17	0.08	0.53	0.78	1
บริษัท แกรนด์ แอสเสท โฮเทลส์ แอนด์ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	27.11	0.36	22	0.03	0.39	0.43	0
บริษัท ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)	16.06	1.51	21.11	0.06	0.27	0.61	1
บริษัท โอเชาทีแอล จำกัด (มหาชน)	9.04	0.00	18.5	0.03	2.64	0.73	0

X1 หมายถึง ขนาดธุรกิจ

X2 หมายถึง โครงสร้างเงินลงทุน

X3 หมายถึง อายุการดำเนินงาน

X4 หมายถึง ความสามารถในการทำกำไร

X5 หมายถึง สภาพคล่องของกิจการ

X6 หมายถึง สัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

X7 หมายถึง ประเภทของผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค				
ขนาดของธุรกิจ	1.00	82.80	14.42	19.10
โครงสร้างเงินลงทุน	0.00	1.74	0.54	0.43
อายุการดำเนินงาน	2.40	20.00	12.87	5.55
ความสามารถในการทำกำไร	0.02	5.91	0.34	1.19
สภาพคล่องของกิจการ	0.03	11.72	1.88	2.25
สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	0.02	0.85	0.45	0.22
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ				
ขนาดของธุรกิจ	2.68	27.11	12.01	7.50
โครงสร้างเงินลงทุน	0.00	1.86	0.75	0.66
อายุการดำเนินงาน	8.50	36.00	19.89	7.68
ความสามารถในการทำกำไร	0.00	0.10	0.05	0.03
สภาพคล่องของกิจการ	0.27	2.64	0.98	0.81
สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	0.43	0.78	0.63	0.11

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ขนาดของธุรกิจซึ่งพิจารณาจากยอดสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วมีค่าเฉลี่ย 14.42 ส่วนโครงสร้างเงินทุนซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.54 อายุการดำเนินงานของบริษัท ซึ่ง พิจารณาจากจำนวนปีนับตั้งแต่เข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2554 มีอายุการดำเนินงานเฉลี่ย 12.87 ปี ความสามารถในการทำกำไรซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34 สภาพคล่องของกิจการ ซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน มีค่าเฉลี่ย 1.88 และ ในส่วนของสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.45 กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ขนาดของธุรกิจซึ่งพิจารณาจากยอดสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วมีค่าเฉลี่ย 12.01 ส่วนโครงสร้างเงินทุนซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.75 อายุการดำเนินงานของบริษัท ซึ่ง พิจารณาจากจำนวนปีนับตั้งแต่เข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2554 มีอายุการดำเนินงานเฉลี่ย 18.89 ปี ความสามารถในการทำกำไรซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อ

สินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.05 สภาพคล่องของกิจการ ซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน มีค่าเฉลี่ย 0.98 และ ในส่วนของสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.63

ตารางที่ 4.3 แสดงดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี และระดับการเปิดเผยข้อมูล

บริษัท	ขนาดธุรกิจ	อายุการดำเนินงาน	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล	ระดับการเปิดเผยข้อมูล
			มาตรฐานฉบับที่ 16	มาตรฐานฉบับที่ 23	มาตรฐานฉบับที่ 36	รวม	
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค							
บริษัท เอเชียน อินซูเลเตอร์ จำกัด (มหาชน)	6.67	7.9	0.71	0.00	0.00	0.43	น้อย
บริษัท เกร็ทวิศวรรรม จำกัด (มหาชน)	2.85	7.3	0.76	0.50	0.50	0.67	มาก
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	14.42	16.3	0.69	0.00	0.36	0.52	ปานกลาง
บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	82.80	18	0.82	0.00	0.40	0.62	ปานกลาง
บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	44.74	18.8	0.79	0.00	0.50	0.66	มาก
บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)	6.48	15	0.71	1.00	0.00	0.63	ปานกลาง
บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	13.86	16.11	0.67	0.00	0.00	0.47	ปานกลาง
บริษัท เอส ไซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	4.32	15.9	0.75	1.00	0.00	0.65	ปานกลาง
บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	8.22	6.8	0.85	0.50	0.33	0.68	มาก
บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	13.85	2.4	0.73	0.00	0.33	0.54	ปานกลาง
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	6.47	16.9	0.80	1.00	0.33	0.65	ปานกลาง
บริษัท ลานนารีเซอร์สเซส จำกัด (มหาชน)	20.62	19	0.80	1.00	0.56	0.73	มาก
บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)	1.00	18.5	0.71	0.00	0.56	0.60	ปานกลาง
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	49.10	10	0.84	1.00	0.56	0.77	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

บริษัท	ขนาด ธุรกิจ	อายุการ ดำเนินงาน	ดัชนีการ	ดัชนีการ	ดัชนีการ	ดัชนีการ	ระดับการ เปิดเผย
			เปิดเผย	เปิดเผย	เปิดเผย	เปิดเผย	
			ข้อมูล	ข้อมูล	ข้อมูล	ข้อมูล	ข้อมูล
			มาตรฐาน	มาตรฐาน	มาตรฐาน	รวม	
			ฉบับที่ 16	ฉบับที่ 23	ฉบับที่ 36		
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค							
บริษัท ปตท. สำรวจและผลิต	4.26	18.6	0.71	0.50	0.56	0.64	ปานกลาง
ปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)							
บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง	6.61	11	0.75	0.00	0.00	0.57	ปานกลาง
จำกัด (มหาชน)							
บริษัท ระยองเพียวริไฟเออร์	7.68	14.11	0.76	0.00	0.00	0.62	ปานกลาง
จำกัด (มหาชน)							
บริษัท สห โกลเจน (ชลบุรี) จำกัด	5.84	9.2	0.81	0.50	0.33	0.63	ปานกลาง
(มหาชน)							
บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมี	24.54	6.1	0.68	1.00	0.00	0.63	ปานกลาง
คัลส์ จำกัด (มหาชน)							
บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด	4.66	7.3	0.76	0.00	0.00	0.46	ปานกลาง
(มหาชน)							
บริษัท ชัสโก้ จำกัด (มหาชน)	2.09	18.1	0.76	0.00	0.00	0.46	ปานกลาง
บริษัท ไทย แคปปิตอล คอร์	1.99	20	0.71	0.00	0.00	0.53	ปานกลาง
ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)							
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	7.60	7.2	0.79	0.00	0.50	0.66	มาก
บริษัท น้ำประปาไทย จำกัด	5.45	5.5	0.69	0.00	0.00	0.50	ปานกลาง
(มหาชน)							
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ							
บริษัท เอเชียโฮเต็ล จำกัด	27.11	22	0.65	0.50	0.11	0.50	ปานกลาง
(มหาชน)							
บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา	16.06	21.11	0.83	0.00	0.33	0.65	ปานกลาง
จำกัด (มหาชน)							
บริษัท เทพธานีกรีฑา จำกัด	9.04	18.5	0.59	0.00	0.22	0.45	น้อย
(มหาชน)							
บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)	9.81	36	0.81	0.50	0.63	0.73	มาก
บริษัท ดิ เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด	5.45	17	0.75	0.50	0.25	0.55	ปานกลาง
(มหาชน)							

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

บริษัท	ขนาด ธุรกิจ	อายุการ ดำเนินงาน	ดัชนีการ	ดัชนีการ	ดัชนีการ	ดัชนีการ	ระดับการ
			เปิดเผย	เปิดเผย	เปิดเผย	เปิดเผย	เปิดเผย
			ข้อมูล	ข้อมูล	ข้อมูล	ข้อมูล	ข้อมูล
			มาตรฐาน ฉบับที่ 16	มาตรฐาน ฉบับที่ 23	มาตรฐาน ฉบับที่ 36	รวม	ข้อมูล
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ							
บริษัท แกรนด์ แอสเสท โฮเทลส์ แอนด์ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	27.11	22	0.85	0.00	0.22	0.54	ปานกลาง
บริษัท ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮ เทล จำกัด (มหาชน)	16.06	21.11	0.68	0.00	0.33	0.55	ปานกลาง
บริษัท โอเอชทีแอล จำกัด (มหาชน)	9.04	18.5	0.89	0.00	0.11	0.45	น้อย

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน ร้อยละของบริษัท และระดับการเปิดเผยข้อมูล

	ดัชนีการ	ระดับการ	จำนวน บริษัท	ร้อยละ
	เปิดเผยข้อมูล	เปิดเผยข้อมูล		
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค				
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16	0.66-1.00	มาก	24	100
	0.46-0.65	ปานกลาง	0	0
	0.01-0.45	น้อย	0	0
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23	0.66-1.00	มาก	6	25.00
	0.46-0.65	ปานกลาง	4	16.67
	0.01-0.45	น้อย	14	58.33
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36	0.66-1.00	มาก	0	
	0.46-0.65	ปานกลาง	7	29.17
	0.01-0.45	น้อย	17	70.83
มาตรฐานการบัญชีรวม	0.66-1.00	มาก	6	25.00
	0.46-0.65	ปานกลาง	17	70.83
	0.01-0.45	น้อย	1	4.17

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

	ดัชนีการ เปิดเผยข้อมูล	ระดับการ เปิดเผยข้อมูล	จำนวน บริษัท	ร้อยละ
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ				
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16	0.66-1.00	มาก		
	0.46-0.65	ปานกลาง	2	25.00
	0.01-0.45	น้อย	6	75.00
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23	0.66-1.00	มาก		
	0.46-0.65	ปานกลาง	3	37.50
	0.01-0.45	น้อย	5	62.50
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36	0.66-1.00	มาก		
	0.46-0.65	ปานกลาง	1	12.50
	0.01-0.45	น้อย	7	87.50
มาตรฐานการบัญชีรวม	0.66-1.00	มาก	1	12.50
	0.46-0.65	ปานกลาง	5	62.50
	0.01-0.45	น้อย	2	25.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภคมีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลในระดับมากจำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนบริษัททั้งหมดที่ทำการศึกษา บริษัทที่เปิดเผยข้อมูลในระดับปานกลางจำนวน 17 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 70.80 ของจำนวนบริษัททั้งหมดที่ทำการศึกษา และบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลในระดับน้อยจำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 4.20 ของจำนวนบริษัททั้งหมดที่ทำการศึกษา ส่วนบริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการมีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยมีบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลในระดับมากจำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของจำนวนบริษัททั้งหมดที่ทำการศึกษา บริษัทที่เปิดเผยข้อมูลในระดับปานกลางจำนวน 5 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 62.50 ของจำนวนบริษัททั้งหมดที่ทำการศึกษา และมีบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลในระดับสูงจำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนบริษัททั้งหมดที่ทำการศึกษา

4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรของบริษัทกับดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจะถูกนำมาประมวลผล โดยใช้เครื่องมือในทางสถิติ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี กับ ตัวแปรปัจจัยของธุรกิจ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ใช้ปัจจัยของธุรกิจเป็นตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

Correlations					
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
ขนาดของธุรกิจ	Pearson Correlation	0.232	0.035	0.327	0.331
	Sig. (2-tailed)	0.276	0.87	0.118	0.114
	N	24	24	24	24
Correlations					
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
ขนาดของธุรกิจ	Pearson Correlation	0.464	0.233	-0.296	-0.084
	Sig. (2-tailed)	0.247	0.578	0.476	0.844
	N	8	8	8	8

จากตารางที่ 4.5 ผลจากการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.331 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.114 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาดของธุรกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.232 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.276 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.035 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.87 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.327 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.118

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาดของธุรกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ -0.084 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.844 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาดของธุรกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.464 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.247 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.233 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.578 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.296 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.476 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาดของธุรกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินลงทุนกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
โครงสร้างเงิน	Pearson Correlation	0.221	0.12	0.282	0.263
ลงทุน	Sig. (2-tailed)	0.300	0.575	0.182	0.214
	N	24	24	24	24

กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
โครงสร้างเงิน	Pearson Correlation	-0.113	0.161	-0.058	0.304
ลงทุน	Sig. (2-tailed)	0.790	0.703	0.892	0.465
	N	8	8	8	8

จากตารางที่ 4.6 ผลจากการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินลงทุนกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.263 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.214 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างเงินลงทุนไม่มีความสัมพันธ์

กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณา มาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สันเท่ากับ 0.221 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.30 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.12 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.575 มาตรฐาน การบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.282 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.182 ซึ่งสรุปได้ว่าโครงสร้างเงินลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐาน การบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.304 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.465 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างเงินลงทุนไม่มีความสัมพันธ์ กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณา มาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สันเท่ากับ -0.113 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.790 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.161 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.703 มาตรฐาน การบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.058 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.892 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างเงินลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐาน การบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุการดำเนินงานกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐาน การบัญชี

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
อายุการดำเนินงาน	Pearson Correlation	-0.092	0.034	0.056	0.086
	Sig. (2-tailed)	0.670	0.875	0.794	0.691
	N	24	24	24	24
		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
อายุการดำเนินงาน	Pearson Correlation	0.270	0.551	0.679	0.602
	Sig. (2-tailed)	0.519	0.157	0.064	0.114
	N	8	8	8	8

จากตารางที่ 4.7 ผลจากการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างอายุการดำเนินงานกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.086 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.691 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอายุการดำเนินงานไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.092 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.670 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.034 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.875 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.056 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.794 ซึ่งสรุปได้ว่าอายุการดำเนินงานไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.602 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.114 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอายุการดำเนินงานไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.270 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.519 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.551 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.157 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.679 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.064 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอายุการดำเนินงานไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
ความสามารถ	Pearson Correlation	-0.202	0.096	0.294	0.126
ในการทำกำไร	Sig. (2-tailed)	0.344	0.654	0.163	0.558
	N	24	24	24	24

กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
ความสามารถ	Pearson Correlation	-0.457	-0.176	-0.475	-0.197
ในการทำกำไร	Sig. (2-tailed)	0.255	0.677	0.234	0.640
	N	8	8	8	8

จากตารางที่ 4.8 ผลจากการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.126 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.558 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.202 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.334 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.096 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.677 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.126 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.163 ซึ่งสรุปได้ว่าความสามารถในการทำกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ -0.197 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.640 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.457 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.255 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.176 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.677 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.475 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.234 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพคล่องของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
สภาพคล่อง	Pearson Correlation	-0.146	-0.289	-0.163	-0.314
ของกิจการ	Sig. (2-tailed)	0.495	0.17	0.447	0.135
	N	24	24	24	24

กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
สภาพคล่อง	Pearson Correlation	-0.002	-0.438	0.037	-0.413
ของกิจการ	Sig. (2-tailed)	0.996	0.277	0.930	0.309
	N	8	8	8	8

จากตารางที่ 4.9 ผลจากการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพคล่องของกิจการกับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ -0.314 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.135 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสภาพคล่องของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณา มาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.146 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.495 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.289 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.17 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.163 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.447 ซึ่งสรุปได้ว่าสภาพคล่องของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ -0.314 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.309 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสภาพคล่องของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณา มาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

เพียร์สันเท่ากับ -0.146 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.996 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.289 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.277 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.163 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.930 ซึ่งสรุปได้ว่าสภาพคล่องของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
สัดส่วนในที่ดิน	Pearson Correlation	-0.175	0.424	0.099	0.294
อาคารและ อุปกรณ์	Sig. (2-tailed)	0.414	0.039*	0.646	0.163
	N	24	24	24	24

กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
สัดส่วนในที่ดิน	Pearson Correlation	-0.430	-0.411	-0.136	-0.352
อาคารและ อุปกรณ์	Sig. (2-tailed)	0.288	0.312	0.747	0.393
	N	8	8	8	8

จากตารางที่ 4.10 ผลจากการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.294 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.163 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.175 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.414 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.424 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.039 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.099 ค่า Significance

(2-tailed) เท่ากับ 0.646 ซึ่งสรุปได้ว่าสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ -0.352 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.393 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.430 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.288 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.411 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.312 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.136 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.747 ซึ่งสรุปได้ว่าสัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผู้สอบบัญชีกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
ประเภทของ	Pearson Correlation	-0.204	0.066	-0.11	0.214
ผู้สอบบัญชี	Sig. (2-tailed)	0.339	0.758	0.609	0.316
	N	24	24	24	24

กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ

		Correlations			
		มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 36	รวมมาตรฐาน บัญชีทั้ง 3 ฉบับ
ประเภทของ	Pearson Correlation	-0.195	-0.149	0.415	0.488
ผู้สอบบัญชี	Sig. (2-tailed)	0.643	0.725	0.307	0.219
	N	8	8	8	8

จากตารางที่ 4.11 ผลจากการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผู้สอบบัญชีกับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.214 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.316 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเภทผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.204 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.339 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.066 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.758 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.11 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.609 ซึ่งสรุปได้ว่าประเภทผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 บริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันรวมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 3 ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.488 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.219 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเภทผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณามาตรฐานการบัญชีแยกแต่ละฉบับพบว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.195 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.643 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ -0.149 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.725 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.415 ค่า Significance (2-tailed) เท่ากับ 0.307 ซึ่งสรุปได้ว่าประเภทผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.12 สรุปปัจจัยของธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

ปัจจัยของบริษัท	มาตรฐาน	มาตรฐาน	มาตรฐาน	มาตรฐาน
	การบัญชี	การบัญชี	การบัญชี	การบัญชี
	ฉบับที่ 16	ฉบับที่ 23	ฉบับที่ 36	รวม 3 ฉบับ
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค				
ขนาดของธุรกิจ				
โครงสร้างเงินลงทุน				
อายุการดำเนินงาน				
ความสามารถในการทำกำไร				

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัจจัยของบริษัท	มาตรฐาน การบัญชี ฉบับที่ 16	มาตรฐาน การบัญชี ฉบับที่ 23	มาตรฐาน การบัญชี ฉบับที่ 36	มาตรฐาน การบัญชี รวม 3 ฉบับ
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค				
สภาพคล่องของกิจการ				
สัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		0.424		
		(0.039)		
ประเภทของผู้สอบบัญชี				
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ				
ขนาดของธุรกิจ				
โครงสร้างเงินลงทุน				
อายุการดำเนินงาน				
ความสามารถในการทำกำไร				
สภาพคล่องของกิจการ				
สัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์				
ประเภทของผู้สอบบัญชี				

จากตารางที่ 4.12 จากการทดสอบ สรุปได้ว่า สัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย

ส่วนตัวแปรอื่น ขนาดของธุรกิจ โครงสร้างเงินลงทุน อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ และประเภทของผู้สอบบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ขนาดของธุรกิจมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าปี 2554 ขนาดองค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 โครงสร้างเงินลงทุนมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าปี 2554 โครงสร้างเงินลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 อายุการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าปี 2554 อายุการดำเนินงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ความสามารถในการทำกำไรมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าปี 2554 ความสามารถในการทำกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 5 สภาพคล่องของกิจการ มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าการเปิดเผยข้อมูล ปี 2554 สภาพคล่องของกิจการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 6 สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าปี 2554 สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 7 ประเภทของผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าปี 2554 ประเภทของผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

4.3 ความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทแยกตามกลุ่มธุรกิจ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	n	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค	24	0.444	0.767	0.598	0.085
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ	8	0.611	0.825	0.693	0.074

จากตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยดัชนีดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่าปี 2554 กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภคมีค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลร้อยละ 58.40 ของข้อมูลทั้งหมดที่ควรเปิดเผย กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการมีค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลร้อยละ 69.30 ของข้อมูลทั้งหมดที่ควรเปิดเผย

ตารางที่ 4.14 การทดสอบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของแต่ละกลุ่มธุรกิจ

Independent Sample T Test	F	Sig	t	Sig (2-tailed)
Score	0.869	0.359	-2.820	0.008
			-3.025	0.009

จากตารางที่ 4.14 การทดสอบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของแต่ละกลุ่มธุรกิจ ผลการทดสอบพบว่า ค่า Sig. 0.08 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า การเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค มีความแตกต่างจากกลุ่มกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8 บริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจแตกต่างกันมีการเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค มีความแตกต่างจากกลุ่มกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นผลการศึกษาจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปผลการศึกษาและรวบรวมข้อเสนอแนะจากการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันตนาการ ที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 32 บริษัท โดยศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ปี 2554 ตามมาตรฐานการบัญชี จำนวน 3 ฉบับ คือ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง การตัดค่าของสินทรัพย์ โดยวัตถุประสงค์ก็เพื่อศึกษาระดับของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี และศึกษาความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันตนาการ ที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้กระดาดทำการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงิน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาการเปิดเผยข้อมูล วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี และความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลแต่ละกลุ่มธุรกิจ ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

การศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีปี 2554 พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค มีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีรวมทั้ง 3 ฉบับ อยู่ในระดับสูงจำนวน 6 บริษัท ระดับปานกลางจำนวน 17 บริษัท และระดับต่ำจำนวน 1 บริษัท ส่วนบริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันตนาการมีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีรวมทั้ง 3 ฉบับ อยู่ในระดับสูงจำนวน 1 บริษัท ระดับปานกลางจำนวน 5 บริษัท และระดับต่ำจำนวน 2 บริษัท

การศึกษาปัจจัยของธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีปี 2554 พบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ปัจจัยของธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับ

การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี คือ สัดส่วนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ โดยมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ส่วนบริษัทในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ปัจจัยของธุรกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

การศึกษาค้นคว้าความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ปี 2554 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีของกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

จากการศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินปี 2554 ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค และกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 32 บริษัท พบว่า การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีทั้งโดยรวม 3 ฉบับอยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้แตกต่างจากผลการศึกษาของฉัตรวรรณ ศิริชานันท์ (2550) และอลิศรา ผลาวรรณ (2547) ที่ผลการศึกษาพบว่า บริษัทจดทะเบียนมีระดับการเปิดเผยข้อมูลในระดับสูง และระดับปานกลาง ซึ่งอาจเนื่องมาจากมาตรฐานการบัญชีที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้เป็นฉบับที่มีการปรับปรุงใหม่ และประกาศใช้ในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2554 เป็นปีแรก แต่การศึกษาของ ฉัตรวรรณ ศิริชานันท์ (2550) เป็นการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม และในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงิน แต่การศึกษาของ อลิศรา ผลาวรรณ (2547) เป็นการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามแบบแสดงรายการประจำปี (แบบ 56-1)

กล่าวโดยสรุป เมื่อพิจารณาบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมาก จะพบว่า เป็นบริษัทที่มีขนาดใหญ่ (สินทรัพย์รวมต่อทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว) เมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่น ๆ ในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน เนื่องจากบริษัทที่มีมีขนาดใหญ่กว่าจะมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทาง

การเงินและผลการดำเนินงานอย่างละเอียด เพื่อให้เพียงพอ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้การเงินได้อย่างครบถ้วน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และความโปร่งใสให้แก่ธุรกิจ และสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

และเมื่อพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับมา จะพบว่า เป็นบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานมานานเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน เนื่องจากบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานมานานน่าจะมีความสามารถและประสบการณ์ในการเปิดเผยข้อมูลกว่าบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานน้อยกว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ ฌโนมชัย แซ่ผู้ (2552) ที่สัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

ปัจจัยเกี่ยวกับขนาดขององค์กร โครงสร้างเงินลงทุน อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ และประเภทของผู้สอบบัญชี จากผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉวีวรรณ ศิริธำนันท์ (2550) ที่พบว่า สภาพคล่องของกิจการ และขนาดของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูล สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฌโนมชัย แซ่ผู้ (2552) ที่พบว่า ขนาดของกิจการ โครงสร้างเงินลงทุน ความสามารถในการทำกำไร และประเภทของผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี และสอดคล้องกับผลการศึกษา อติสรา ผลาวรรณ (2547) ที่พบว่า โครงสร้างเงินลงทุน และความสามารถในการทำกำไร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี

สรุปจากการทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยของธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูล คือ สัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อาจเนื่องมาจากบริษัทยังมีสัดส่วนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ยังต้องมีการเปิดเผยข้อมูลมาก เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใสให้กับธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้การเงินได้อย่างเพียงพอ

การศึกษาความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างกลุ่มธุรกิจ

ผลการศึกษาพบว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค กับ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการเปิดเผยข้อมูลตาม

มาตรฐานการบัญชีแตกต่างกัน ซึ่งแตกต่างกับผลการศึกษาของฉัฏฐวรรณ ศิริธานันท์ (2550) และอติศรา ผลาวรรณ (2547)

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

บริษัทจดทะเบียนควรจะทำให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ และควรปรับปรุงคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลให้มีความครอบคลุมในรายละเอียดของแต่ละเรื่องตามที่มาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับกำหนดไว้ รูปแบบของการนำเสนอควรมีความกระชับ ได้ใจความ ไม่เยิ่นเย้อ สามารถเข้าใจได้ง่าย รวดเร็วทันต่อเวลา และต้องสะท้อนเหตุการณ์ในปัจจุบันของบริษัทมากที่สุด เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อความต้องการ

นักบัญชีควรชี้แนะให้ผู้บริหารทราบถึงข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลต่อผู้ใช้งบการเงินให้ได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการตัดสินใจ

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. การศึกษาปัจจัยที่มีต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
2. ศึกษาปัจจัยของธุรกิจอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาใช้ในการศึกษาคั้งนี้ มาทำการศึกษาเพิ่มเติมว่า ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหรือไม่ ที่อาจมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูล
3. ศึกษาความแตกต่างของระดับการเปิดเผยข้อมูลระหว่างอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบกัน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ เสลาคุณ. 2548. ความคิดเห็นของผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐวุฒิ เปลื้องทุกข์. 2543. การศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มธุรกิจสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. รายงานวิจัยบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ณัฐวรรณ ศิริชานันท์. 2550. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดรุณี ศศิลักษณ์านุกุล. 2548. การศึกษาการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ตามมาตรฐานการบัญชีไทยของกลุ่มบริษัทธุรกิจโรงแรมและบริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2545. เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินบริษัทจดทะเบียน.
- ถนอมชัย แซ่ผู้. 2552. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธเนศ ชันธรักษ์. 2546. นโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและตกแต่งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. รายงานวิจัยบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, ศิลปพร ศรีจันเพชร. 2549. ทฤษฎีการบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เท็ค แอนด์ เฮอร์นั๊บ พลัับลิเคชั่น.
- นภวรรณ เชิดชูวุฒิกุล. 2546. การเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาของบริษัทในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นวพร พงษ์ต้นทกุล. 2546. โครงสร้างการเป็นเจ้าของและคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิศากร เคนหงส์. 2543. ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลและนโยบายการบัญชีในงบการเงินของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย. รายงานวิจัยบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พวงเพชร ไทยสงค์. 2548. นโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI). รายงานวิจัยบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุเทพ สีสกุลโชคชัย. 2540. การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม. รายงานวิจัยบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. 2554. (Online). <http://www.sec.or.th>
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์.
- อรินทรา เลิศวุฒิกุล. 2547. การศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. รายงานวิจัยบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- อติศรา ผลาวรรณ. 2547. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Wallace, R.S.O.. 1988. "Corporate Financial Reporting in Nigeria" **Accounting and Business Research** 18:352

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อบริษัท

กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

ลำดับ	ตัวย่อ	รายชื่อบริษัท
1	AI	บริษัท เอเชียเอ็น อินชูเรเตอร์ จำกัด (มหาชน)
2	AKR	บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)
3	BAFS	บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
4	BANPU	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
5	BCP	บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
6	EASTW	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)
7	EGCO	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
8	ESSO	บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
9	GLOW	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)
10	GUNKUL	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
11	IRPC	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
12	LANNA	บริษัท ลานนาริชอร์สเชส จำกัด (มหาชน)
13	MDX	บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)
14	PTT	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
15	PTTEP	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
16	RATCH	บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
17	RPC	บริษัท ระยองเพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน)
18	SCG	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)
19	SGP	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)
20	SOLAR	บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
21	SUSCO	บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน)
22	TCC	บริษัท ไทย แคลปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
23	TOP	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
24	TTW	บริษัท น้ำประปาไทย จำกัด (มหาชน)

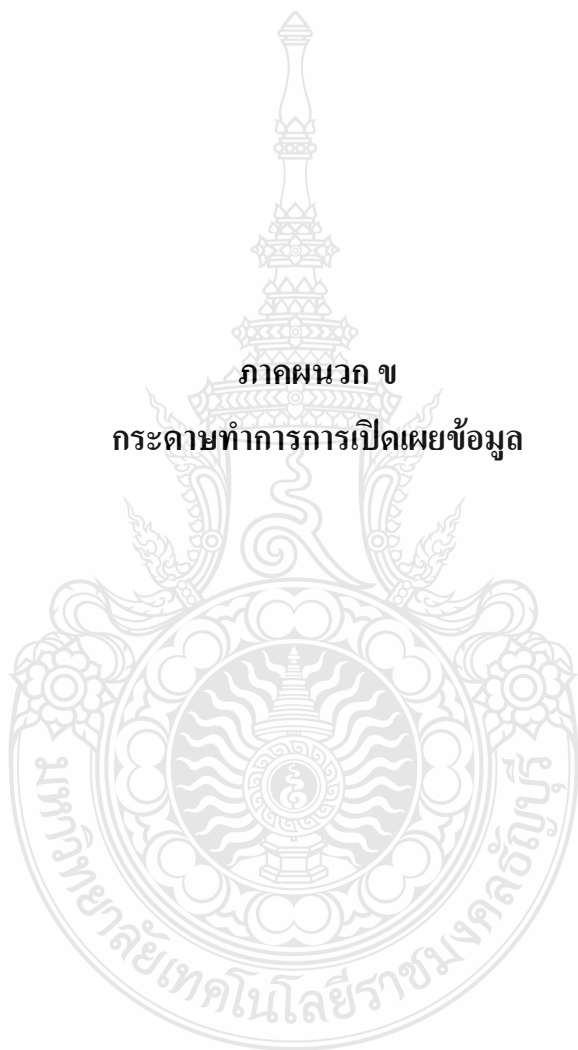
กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและสันทนาการ

ลำดับ	ตัวย่อ	รายชื่อบริษัท
1	ASIA	บริษัท เอเชียโฮเต็ล จำกัด (มหาชน)
2	CENDEL	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)
3	CSR	บริษัท เทพธานีกรีฑา จำกัด (มหาชน)
4	DTC	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
5	ERW	บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
6	GRAND	บริษัท แกรนด์ แอสเสท โฮเทลส์ แอนด์ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด(มหาชน)
7	LRH	บริษัท ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)
8	OHTL	บริษัท โอเอชทีแอล จำกัด (มหาชน)

ภาคผนวก ข
กระดาดำทำการการเปิดเผยข้อมูล

กระดาศทำกรการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

รายการที่ต้องเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี	TCC	TOP	TTW	ASIA	CENTEL	CSR	DTC	ERW	GRAND	LRH	OHTL
กิจการต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ ทุกรายการในงบการเงิน											
1. เกณฑ์การวัดมูลค่าตามบัญชี	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2. วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3. อายุการให้ประโยชน์หรืออัตราค่าเสื่อมราคาที่ใช้	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4. มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ณ วันต้นงวดและสิ้นงวด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5. รายการกระทบยอดของมูลค่าตามบัญชีระหว่างงวด											
5.1 มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.2 มูลค่าของสินทรัพย์ที่จัดประเภทเป็นถือไว้เพื่อขาย หรือรวมไว้ในกลุ่มสินทรัพย์ถือไว้เพื่อขาย	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.3 มูลค่าของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการรวมกิจการ	X	1	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.4 การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์ซึ่งเป็นผลมาจากการตีราคาใหม่ และจากการรับรู้หรือ กลับรายการบัญชีผลขาดทุนจากการด้อยค่า	X	X	X	1	0	1	1	X	X	1	X
5.5 ผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	X	1	X	0	1	0	1	X	1	1	X
5.6 การกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าในกำไรหรือขาดทุน	1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.7. ผลต่างสุทธิของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าบการเงิน	X	1	X	0	X	X	1	X	X	X	X
6. จำนวนและข้อจำกัดในกรรมสิทธิ์ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน	1	X	1	1	1	0	1	X	1	1	X
7. จำนวนรายจ่ายทั้งสิ้นที่รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จากการก่อสร้าง	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	X
8. จำนวนเงินภาระผูกพันตามสัญญาที่ตกลงไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	0	0	0	0	0	0	0	0	X	0	X
9. จำนวนค่าชดเชยที่ได้รับจากบุคคลที่สามสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีการด้อยค่า การสูญเสีย หรือเลิกใช้	0	0	0	0	0	0	1	0	X	0	X

กระดาศทำกรการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

รายการที่ต้องเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี	TCC	TOP	TTW	ASIA	CENTEL	CSR	DTC	ERW	GRAND	LRH	OHTL
10. ค่าเสื่อมราคา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11. ค่าเสื่อมราคาสะสม ณ วันสิ้นงวด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12. ลักษณะและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี											
12.1 มูลค่าคงเหลือ	X	1	X	X	1	X	X	X	X	X	X
12.2 ประมาณการต้นทุนในการซื้อ การขนย้าย หรือการบูรณะ	X	1	X	X	1	X	X	X	X	X	X
12.3 อายุการให้ประโยชน์	X	X	X	1	X	X	X	X	X	X	X
12.4 วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา	X	1	X	X	1	X	X	X	X	X	X
13. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่แสดงด้วยราคาตลาดใหม่ ต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ ทุกรายการในงบการเงิน											
13.1. วันที่มีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่	X	X	X	0	1	1	X	X	X	1	X
13.2 ข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ประเมินราคาอิสระมีส่วนร่วมในการตีราคาใหม่หรือไม่	X	X	X	1	1	1	X	X	X	1	X
13.3 วิธีการและข้อสมมติที่มีนัยสำคัญที่ใช้ประมาณมูลค่ายุติธรรม	X	X	X	0	1	0	X	X	X	0	X
13.4 การกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์	X	X	X	1	1	1	X	X	X	1	X
13.5 มูลค่าตามบัญชีที่ควรรับรู้หากสินทรัพย์นั้นแสดงโดยใช้วิธีราคาทุน	X	X	X	X	X	0	X	X	X	0	X
13.6 ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ และข้อจำกัดในการจ่ายส่วนเกินทุนนั้น	X	X	X	1	1	1	X	X	X	0	X
14. รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีการด้อยค่า	X	1	X	0	1	0	1	X	1	1	X
15. มูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่หยุดใช้งานเป็นการชั่วคราว	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
16. มูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งหักค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่	1	1	1	1	1	1	X	1	1	1	1
17. มูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งปลดจากการใช้งานประจำและยังไม่ได้จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ถือไว้เพื่อขาย	X	X	X	0	X	X	X	X	X	X	X
18. กรณีที่เลือกใช้วิธีราคาทุน ให้เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	0	0	0	X	X	0	0	0	0	0	0

กระดาษทำการการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ฉบับปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ (ต่อ)

รายการที่ต้องเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี	AI	AKR	BAFS	BANPU	BCP	EASTW	EGCO	ESSO	GLOW	GUNKUL
10. หากกิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับยอดรวมของผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่กิจการรับรู้หรือกลับรายการในระหว่างงวด ต้องเปิดเผยข้อมูลดังนี้										
10.1 ประเภทของสินทรัพย์หลักที่เกิดผลขาดทุนจากการด้อยค่าหรือที่กลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่า	X	X	0	X	X	X	X	X	X	X
10.2 เหตุการณ์และสถานการณ์ที่สำคัญที่ทำให้กิจการรับรู้ หรือกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่า	X	X	1	X	X	X	X	X	X	X
11. จำนวนเงินค่าความนิยมที่ได้จากการรวมธุรกิจที่ไม่ได้เป็นส่วนให้กับหน่วยหรือกลุ่มของสินทรัพย์ รวมถึงสาเหตุที่ไม่ได้ทำการปันส่วน	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
12. หากมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมหรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ที่ปันส่วนเป็นจำนวนเงินที่มีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าตามบัญชีทั้งหมด ต้องเปิดเผยข้อมูลดังนี้										
12.1 มูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมที่ปันส่วน	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
12.2 มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ที่ปันส่วน	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
12.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนว่าเป็นมูลค่าจากการใช้ หรือมูลค่ายุติธรรม	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
หักต้นทุนในการขาย										
12.3.1 มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกำหนดจากมูลค่าจากการใช้	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
12.3.2 มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเป็นมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
13. หากมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมหรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ที่ปันส่วนเป็นจำนวนเงินที่ไม่มีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าตามบัญชีทั้งหมดต้องเปิดเผยข้อเท็จจริง ควบคู่กับมูลค่าตามบัญชี	X	X	X	1	X	X	X	X	X	X

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนริศรา กูระหงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	1 กันยายน 2527
ที่อยู่	21/1 หมู่ 1 ตำบลวังเย็น อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี 70160
การศึกษา	บริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ ภูวนารถ บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ.2550 - 2551 บริษัท ซีอองฮองเอ็นเทอร์ไพรซ์ จำกัด พ.ศ.2551 - ปัจจุบัน บริษัท ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จำกัด (มหาชน)

